

1245

AZ ÉN HANGOM

*

GEREÖFFY GÉZA
VERSEI

I. KÖTET

ELSŐ KIADÁS

SZEKSZÁRD
MOLNÁR-FÉLE NYOMDAI MŰINTÉZET RT.
1937

George G. G. G.

AZ ÉN HANGOM!

A hangom nem száll messzi el:
fátyolozott szűk szobahang!
Pedig be zúgna, zengne ő,
mint sok-sok érces nagyharang.
Csak ők hallják meg énekem,
kik ősök ott a négy falon
s ki szívszobámnak melege:
hűségese, édes asszonyom.

Nem másoknak éneklek én,
ha zúz az élet s van, mi fáj, —
csupán őnekik mondja el
panaszait e néma száj.
E néma száj, mely megremeg, —
hisz hitet, álmot egyre vesz
s búsult rímbe hiába kap,
mert minden rím egy új kereszt!

Ilyenkor mintha temetők
sírnának együtt én velem,
s a jelen fásult perceit
szaggatozná a két kezem.
És imbolygok, mint fáklyafény
egy-két lobbal az éjbe szét,
majd könnyet hordva öntözöm
a mások égő életét.

Nem másoknak éneklek én,
s a hangom mégis messze száll,
a négy fal közül útra tör,
mint nótás, pajkos kis madár.
Vagy néha mint a fergeteg,
mely villámot vet, s gyújtva gyújt, —
ezer formájú dalba ver
szívem egy síró, méla hűrt!

A hangom nem száll messze el,
ez nem óriás, drága hang, —
de nekem olyan, mint a szent,
imára hívó estharang.

E kálváriás csonka föld
Szent igés nagy mezőket ölt
És minden megcsúfolt darab
A hívő magyaré marad
És összeforr, mi összetört.

A KORMÁNYZÓ NEVENAPJÁRA!

Görgő tenger játéka ez . . .
Itt új Mohács, ott új Sajó.
Lékre lék, de száll merőbe,
Az ezer éves szent hajó . . .

Hazánk árbóctört Novara,
S Te árbóc-csonkhoz kötözött,
Küzködő, dacos nagy vezér:
A hitehagyottak között!

De szemed lángja szít hitet,
S nemes arcod reményt sugall,
S akaratodtól újra van
És újra él az ős ugar.

Nagy Kormányos! Ma Téged sok
Millió kar ölelget át,
S az első magyar emberért
Esengve suttog hő imát.

Ó miként áldjon a magyar
E bús hazában legnagyobb?!
Most, — és ha majd Attila kardja
Merő-kezében felragyog,

S zászló Bulcsu kezében leng,
Botond öklében döng a bárd,
S a Kárpát és az Adria
Hallhatja Lehel ősdalát. —

És új Alpárok mezején
Labancot győzni elvezetsz, —
Legyen Vezér örökre áldott
És halhatatlan nagy neved!

JÓZSEF APÁNK.

(Ahogy mi láttuk.)

Mikor marsoltunk dallal ajkainkon
S a piros élet még ránk kacagott,
Úgy nézett minket, mint egy jó apa
És azt suttogetta: „Drága magyarok!”

És mikor a fagy a vért jégbe vonta,
Vagy nem volt immár meleg jó falat,
Szülő lett, ki gunyát, étket szerzett,
Hogy ne bántsa gond s jaj a hű magyart.

A nagy vezér majd máskor gyermekké lett
És elhallgatta a rongyos bakát
És ölelte és csókolta őket,
Mint szelid hold a csendes éjszakát.

Merő vad csaták halál tivornyáján
Ott volt legelői, mint egy közvitéz
És balsorsunkban velünk osztozott,
Akárhogy tombolt ott a szörnyű vész.

A haldoklónak utolsó kenet volt,
A küzdőnek Jézus simítása,
Velünk volt s álltunk, mint a sziklaszirt:
Virtusunkat Isten megcsodálta.

Testünkkel védtük, hogyha vakmerő volt
És ő cserébe meg-megkönnyezett.
Vezér, bajtárs, ember egyszemélyben
Szivekben nem volt soha közelebb!

Ha lettek volna többen ily vezérek,
Amilyen Ő volt: jó József apánk,
Ma nem sírnánk, mint vérző Márius
Ország üszkei, elveszett hazán.

De még marsolunk dallal ajkainkon, —
Hiszen a nap is sokszor felragyog.
József apánk! Még győznek Mohácsot
Hős székelyek és vitéz magyarok!

ORSZÁGZASZLÓ.

Félabócaról leng a zászló,
Mint szárnyaszegett sas madár, —
Hirdetve, hogy e bús hazán még
Az Isten erős vára áll . . .
A lobogók ez eretnekje
Égvívó lelkek bársonya,
Büszke-vágy nemzön lengedezve
Magyarokat hív, forraszt egybe,
Mint véres kardok vándora, —
Mint véres kardok vándora!

Te ezer zászló között pogány!
Ökölnék súlytadója légy,
Karnak izma s tüze a vérnek
És száguldozó sorskerék.
Hitet szóró és magvetője
A tavasznak, mi rügybe kezd, —
Kárpátok ormán véstűz lángját,
Új harcok dörgő csatabárdját
Szívünkbe lopva lengedezd,
Szívünkbe lopva lengedezd!

Mikor a szellő békén suttog:
Lágy ima s áhitat legyél, —
De ha a boszú napja feljön:
Könny helyett hulljon rád a vér!
E drága harmat mossa mind le
A rád szórt sok gyalázatot, —
S félabócaról magasba szökve,
Büszkén tekints alá a rögre, —
Mely nem terem több bánatot,
Több gyászos magyar bánatot!

AZ ÉN TALIZMÁNOM.

Az a marék föld, édes jó apám,
Melyet sírodról megöklözve vájtam: —
(A bujdosó hisz a szent talizmánban), —
Száműzött szobám egyetlen nagy kincse.
Szörnyű átokra a fiad hadd intse
Az a marék föld, édes jó apám!

Az a marék föld, édes jó apám,
Gyász-szalagja bús, száműzött sorsomnak.
(Manapság sorsom sorsa magyaroknak.) —
Tudjátok-e ezt odafent az égben:
Óh, mennyit ázik könnyünk esőjében
Az a marék föld, édes jó apám!

Az a marék föld, édes jó apám,
Téged is kísért egyszer már ily sorsba,
S keserű kenyért termett a számodra,
De soha, soha gyáván nem hagyott el:
Isteni szárnyak erőin karolt fel
Az a marék föld, édes jó apám!

Az a marék föld, édes jó apám,
Átok, amelyre les a megtört lélek,
A boszú, harag és a „számonkérék“.
Jaj, mi lesz, mi lesz, ha lángtengerbe gyul,
S székely bujdosók hada megmozdul
E marék földtől, édes jó apám!

Az a marék föld, édes jó apám,
 Egyszer majd örült-vad fergetegbe kap,
 S egy „rajtát“ kiált holt, s élő Csaba-had,
 S a jajért, könnyért patakszik, hull a vér,
 Haragszik, szomjas, merőbe, inni kér
 Az a marék föld, édes jó apám!

Az a marék föld, édes jó apám,
 Terem majd békét, véres magyar békét, —
 S csak aztán tudja önmagának ékét:
 Az arany kalászt dúsan felkinálni, —
 De szimbolumként mindig őrt fog állni!
 Kell e marék föld, édes jó Apám!...

MAGYAR CSENDŐR!

Csendőr! Hűn szeresd hazádat!
 Ne ember oltsa ezt beléd,
 Hanem egy ezredéves mult,
 Egy ezredéves büszkeség.

Csak nézd: a megtépett térkép
 Mint anya édes gyermekét:
 Átölel, csókol, hitre bír
 És szent akarást önt beléd.

Érezed, hogy int a Kárpát
 Hörög a Vág, a Maros bőg:
 Hogy legyen úgy, hogy legyen úgy
 Hogy legyen úgy, ahogy előbb.

E maradék csonka földet
 Jó munkával csak úgy mented,
 Ha hazádat magasztalja
 Könnyhullásod, férfi teted.

A bűnt üzve, a jót védve
 A becsület csak így vezet,
 Így hagysz késő utódokra
 Mocsoktalan „csendőr“ nevet.

Ha az öklöd összeszorul
 S úznak, hajtnak gyilkos vágyak
 Nyugat, Észak, Kelet, Délen
 Álmaink valóra válnak.

Akkor lesz csak feltámadás!
 S a példád, mint rakétafény
 Hajnalt hintez a vak éjbe
 S új époszt zeng a költemény.

Voltál s legyél *ezüst abroncs*
 Hargitától a Lajtáig,
 A Krivántól Adriáig
 Ezüst abroncs, ezüst abroncs
 Mindhalálig!

ÚJ HARCOS AKARAT LEGYEN!

Kiknek az Isten észét adott
 És alkotó szív-szellemet:
 Lángszavas zengő hajnalok
 Közt vívó gyarló emberek. —
 Öleljetek, szeressetek!

Minek a gyűlölet közénk
 És megátkozott „dac-izsap,”
 „Szólakomáknak“ ünnepén
 Acsarra-feszülő inak, —
 Az Isten képmásainak!

Új harcos akarat legyen:
 Egymásnak lábát megmosó,
 A vaknak világot vető,
 S a szívben embert alkotó,
 Ige-forrásra szomjazó.

Ne legyen meddő törtetés.
 Se konclesés, se dögmadár, —
 Csak lángostor és drága mag,
 Mert ilyet kér az új határ,
 Mely vágy-fogantan harcra vár.

Turánnak átkos szellemét
 Hordják szét átkozott szelek!
 Zizegő-kalász szent-neszén:
 Kezet a kézbe emberek
 S öleljetek, szeressetek!

NEKÜNK VÉGZETMÉN-VÁGTA KELL!

A tavasz zengő lüktetése
 az élet vérét hintezi,
 a szív dobban és a vér csobban
 s itt észre senki sem veszi.
 Akinek gyásza zord, sötét
 s Jézus-fájdalma járja át:
 nem érzi meg az ébredést
 s a fakaszos-nap hajnalát!

A vakult magyar éjszakából,
 — mely a hóhideg életé, —
 bús térdenküldözött imádság
 sóhaja száll az Ég felé.
 Végzetmén-vágta nem dörög fel,
 hogy eltiporja bánatunk,
 amikor nyögve, jajgva, sírva
 egy ezredévről álmodunk! . . .

Paripák, akik száguldoztok
 a hadakútján szerteszt, —
 vitézek, akik álmodoztok
 mint boldog másvilági nép, —
 ti fegyverek, mik rozsdázottan
 nem szikráztok tusák között:
 tudjátok-e, hogy e Hazába
 haláltivornya költözött!?

Mozduljon hát meg a halálos
 álomba merült mult-Vagyon
 és az elnémult fegyverekbe
 eleven vér-rügy fakadjon!
 elég volt másnak hinni s várni
 a bűnt megváltó új csodát:
 mely égi kertté varázsolja
 a gyászos magyar — Golgothát!!

*Ósakarát, önmagunk ökle
 véres karmokkal vájja szét
 csúf trianoni sziklasírunk, —
 s érje e büszke népnek csókja
 Az Isten áldó szent kezét!*

MÁRCIUSI IFJAK LELKE!

Hej, azok az acélkarú
Égő szemű tüzes ifjak,
Kikben a lélek szétfeszült,
Kik tettek, de nem alkudtak, —
Kik dacosan írni mertek
Egy lobogó történelmet, —
Hol vannak ők, merre hulltak?!

Mindig élő nagy szent hitet
Égő fáklyát hagytak hátra,
Hogy amikor sötét vagy, —
Fényüljön az éjszakánkba!
Hogy ne tudjunk bújva félni,
Csak esküsön bízva nézni
A szabadság zászlajára!

A haza nagy templomában
Szellemük az örökmécses,
Mitől verő zivatarban
Ragyogó friss napsütés lesz.
Ez önt vért a csüggedőbe
Ettől lesz bátor a dőre
Nagy tett véghezviteléhez.

De hol a fáklya és a mécs?
Körül olyan sötét veszen!
És hol a márciusi vész:
Az út a magyar életen?
Új vágy, új álom, új csapás,
Nekilendítő új adás
A mai magyar gyermekeken?

Koravén réveteg szemét
Nem bántja sár és poshatag,
A multnak zúgó szent neszén
Ott rozsdázik a rablakat.
Dala a mámor és a kéj,
Idegen isteneknek él,
S rumbázik, mint egy cajha-had!

Azt mondja, hogy ő áldozat,
Ő gyászoljon, ki élni mer?
A ma ad mindent, semmi más,
A multat mi sem hozza el.
Kik szétromboltak egy hazát:
Ők mutassanak új csodát
És új jövőt, — ha lenni kell.

Óh lobogj fáklya, gyúlj fel mécs:
Márciusi ifjak lelke,
Hogy ez a márciusi-vész
A ma-ifját tette keltse,
S férfi legyen, vágyba gyúljon,
S járjon a jó röggös úton,
Ha zeng: „Kossuth azt üzente!”

MÁRCIUSI DAL.

Mozdul a föld, megrázkodik,
 Imbolygó fényt ül az ugar,
 Tavasz nap önti zuhanyát
 S az élet zsendül s zeng a dal.
 A tél fagyában elhalt ének
 Friss rithmusokban tör elő,
 Új kezdést ölel át a vágy, —
 S a vágyban új hit, új erő
 Hirdeti Isten szent szavát.

És a földönjáró élet
 Elvont magasban székelő
 Fenséghez zengi hymnusát.
 Ez sujtón zúgó s vakmerő,
 Gyémántos égi kaput vágó,
 Magyar könnyekkel áztatott,
 Magyar vér magván serkedett!
 Korbácsolt bánatos rabok
 Zengik most ezt az éneket.

Ez nem márciusi ének!
 Gyászba fogant szomorú dal!
 Ettől nem ver szikrát a szív
 S nem vet öklöt a férfikar!
 — A márciusi ének gyújtó,
 Mint ősi dombon véstüzek,
 A vérbe merést pergető
 Diadalmas szent hevület,
 Sziklasírt nyitó szent Erő.

Mitől Jerikó porba dül
 És minden rabbilincs kinyíl
 S a szerteszejült dal szaván
 Megmozdul minden ősi sír.
 Élő és halott regimentek
 Száguldva győznek új csatát
 És nyögő Kárpátok között
 Igéretföldet, nagy hazát,
 Amit Trianon — összetört.

Ilyen légy Március dala,
 Nyilfelhőt ontó büszke íjj!
 Ne reményt szító fájdalom!
 Többet ne kérj. Többet ne sírj!

EXTRA MAGNAM HUNGARIAM NON EST
VITA.

A magyar rög hiába ontja
Aranykalászos kincseit, —
Csonkított folyót, síkot, tájat,
S szivekben élő gyilkos vágyat
Ez soha el nem szenderít.
Ne mondjátok hát, hogy az jól van,
Amit kimondott Tríanonban
A pilátusi balga hit!

Hiszen vergődve, nyögve élünk
És alig jut egy jó falat,
A magyar kéz hiába kérges
S hiába esd az istenéhez, —
Nincs helyünk, nincsen a nap alatt.
E hősi test négy felé ontja
Áradatos vérpatakokba,
Mi életéből megmaradt!

Rövidlátón zúgunk, vitázunk
E maradékolt üszkökön. —
Hej pedig milyen szörnyű gyász van:
S az ezeréves szent hazában
Immáron nincsen kő kövön. —
S amikor vesz, muldos az élet
Ordítanak a galád legények
És zúg az újabb vízözön.

Mely nem vitázva szembe vág,
Mint Isten sújtó szent keze:
Árpádveretű nemzedékek,
Hujhujhajrázók kellenének.
S nem landsknechtek szelleme!
Úgy talán a Kárpátok bérce
Átölelné új ezredévre,
S „ne bánts a magyart“ zengene!

Mi szétszelt víz, az egybe folyna
S megindulna a hegy s a föld
És szállna dal és lenne élet
És áldottak az anyaméhek
És boldog mind, ki meggyötört . . .
— Ha minden magyar összefogna!
Ha minden magyar magyar volna. —
S nem idegen, — beöltözött!!

ANYÁM HALÁLÁRA.

Hullongnak sorba, egyre dőlnek
A kemény, büszke magyar tölgyek,
A tölgyapák és tölgyanyák
— S bennük egy drága mult-világ —
Zászlói ezer esztendőnek.

Magyar ugarból nőttek, szálltak,
Szúró-napban vetettek árnyat,
Hymnuszt susogtak bús időn,
Dacolni tudtak vakmerőn,
Ha villám-hulló vészek jártak.

Hargita alján messzi-messze
Új sír és annak új keresztje
Egy tölgyanyát ölelve tart,
Egy zúzott, űzött hős magyart:
Anyám lett oda eltemetve...

A hite tartott, szója áldott
És engem vissza-visszavárt ott, —
S én nem mentem, jaj Istenem:
Bűn-rozsda ült a fegyveren,
Nem voltunk táltosparipások!

A rongyszedő, a csürhe népek
Tapsolnak kihült tetemének, —
S én átkozom a sorsomat
És siratom a lombokat,
Mik soha többet nem mesélnek...

1932.

KÖZÖS GYÁSZBAN, KÖZÖS HARCBAN.

Valamikor réges-régen
Erdély volt az ország csonka
S e maradék haza volt a
Török, tatár, osztrák konca.

Onnan indult eszme, fegyver
Diadalra, drága vérré:
Ha rabszijen járt a testvér
Nyugatra, északra, délre.

Úgy is volt az! De most kincses
Erdély jajgat sötét gyászba',
Minden árvánál szomorúbb
Szegénynek az árvasága.

Óh jöjj Hadúr bösz haraggal
A Krivánról, mint fergeteg, —
Küldj minden elesett magyart:
Gyávák lettünk, segítsenek!

Új Bulcsu lengessen zászlót,
A kürtöt új Lehel fújja!
S mint egy káprázatos álom
Robogjon a Hadakútja!

Új Botondi-buzogányok
 Vágjanak nyílt kemény rendet,
 S milliónyi csonka-magyar
 Rontson ítélve keletnek!

Égi derű fényesedjék:
 Ne legyen több sötét éjjel.
 Kolozsváron ölelkezzék
 Megint majd a magyar s székely!

SZENT ISTVÁNKOR

Csanád-bátyáméknak.

Testvér! Hallgasd meg bús-vidor szavam —
 Szent István napján hét-szűk esztendőben.
 Bíz nem tudom, hogy pirkadást látok-e,
 Vagy pedig most van a nap lemenőben!?

Fenyvesek alján, ott a végeken
 Jaj nagy elborulás szürkült mireánk,
 Ezer kérdőjel vesztegel előttünk:
 Hol van az Isten? És Szent István atyánk!

Mert nem csicserg a madár éneke
 És nem ragyog az ünnepi ruha,
 A jaj s a kín s a bú a földhöz verdes
 És káromkodás immár az ima.

Ősi sár nyeszled magyar gunyánkon.
 Csapásolt-szemünkben sírnak a Sorsok.
 Hős-bátorak lelkét befödte a tél
 És merőbe minden, minden úgy zokog.

Bűn: ha véresre marod az ajkad.
 Bűn: ha összetett, selymes kezekkel állsz,
 Bűn: ha az Istent megveted, s nem hiszel,
 Bűn: ha a falhoz üres poharat vágysz.

Testvér! Munkádtól hujjogjon az erdő!
 Lobogva tűzzön szemedbe az égés!
 Sírva várt Jövő dacod hozsannázza, —
 Csak földön lehet vad — istenítlés!

És aztán lesz még hangos az ucca:
 Szent István napján lesz még ünnepünk.
 Úgy leszünk erős, régi hatalmasak:
 Ha ős önézettel dolgozni merünk!

A HALHATATLANOK.

Kik e honért kínpadon hunytak el,
 Vagy börtön penésze között,
 S ezerhalál törös-keservivel
 Lelkük az égbe költözött:
 Mind halhatatlanok!

Kik a szabadság zászlója alatt
 Önként ontottak honfi vért,
 Nem kérve bért, pálmát és jutalmat,
 Csak e nemzet szeretetét:
 Mind halhatatlanok!

Kik az elnyomás förtelme előtt
 Úgy álltak, mint az érchegyek,
 S bár megteltek a magyar temetők,
 Csak azért sem hajoltak meg:
 Mind halhatatlanok!

Kik a feltámadás reményét
 A nép lelkébe ültették,
 Hogy a szolgaság vasbilincset
 Majd feloldja a kegyes ég:
 Mind halhatatlanok!

Míg e hon lesz és rajta magyar él
 Az égi eszme élni fog!
 Tavasz fölött nem is győzhet a tél, —
 Tőle várnak virágokat
 A halhatatlanok.

VÁROM AZ ISTENT!

Várom az Istent — Tudom eljön!
 Tudom, hogy egyszer megjelen
 Egy szinzáporozott szövésű,
 Zengezetes szent reggelen.

Lelkem mélás, gyémánt patakján
 Ívelek fátylas ködlepelt
 És könnyel súrolt aranyhidat, —
 A könnyek bársony szőnyegek!

Tudom, hogy eljön s megölel majd,
 S játékimat elhozza mind, —
 S ki hangos kedvvel rég nem játszó:
 Boldogan kezdek megint!

Lesz eges, dalos Hargitámon
 Kőszáli sas és vadgalamb,
 Zúgó patakom, néma völgyem
 És sír, — egy sírhalom alatt.

Lesz kincsés váram, — s dús, szent erdőm,
 Hol boldogan barangólok
 S a neszes, néma csendességben
 Dalt dall a hű Maros s az Olt.

Mind, mind magamhoz szorítom majd,
 Mit ármány egykor elrabolt,
 Amellyel volt és amellyel lesz
 A magyar megint legnagyobb.

Várom az Istent. — Tudom eljön!
 Tudom, hogy egyszer megjelen.
 Egy szinzáporos, friss szövésű
 Hallelujás szent reggelen!

ÁRPÁD, TE ALSZOL?

Árpád, te alszol? Hazád rab megint!
Nem volt, ki gyújtson veszély-tüzeket,
Mikor jött a rém, s nyomán csürhe-had,
A te szép hazád Mohács-üszke lett!

Kik csak térdelve mertek szólani:
Kacagnak rajtunk gyáva nemzetek!
Koldus-rongyaink nevetni valók,
S erős karjaink fegyvertelenek!

Hadúrnak nincsen bálványos-tüze,
Nincsen táltosunk, fehér szent lovunk,
Dögmirigy pusztít dicső népeden,
Buzánk más szedi, más issza borunk.

Elégeld meg ó ezt a szörnyű-tort,
S Attila kardját suhintsd szerteszt:
Hadd hördüljön föl minden rab magyar,
S ős-virtus zengjen riadó-zenét!

Mond: „kardra“ és a néma föld alól
Kikel minden hős, kit a rög takar,
S fegyvert ragad e nagy csontvázsereg,
Ha nem akad már eleven magyar!

Egyetlen roham, egy „szuronyt szegezz“
Csapásol szörnyűn, mint száz fergeteg,
S Kárpát-páncélján szét köröskörül
Zsolozsmát zeng a magyar Hiszekegy!

SORSOM.

A harcosnak, aki vesztett csatán
Nehéz sebekben, kín közt összerogy,
Mégis ott ül egy mosoly ajakán,
S aláhulló vérében mondja, hogy:
A fájdalom édes neki.

S midőn már álma szebb hazába jár,
— Egy percet élhet, — várja már az ég,
Esengve esd a menny kapuinál:
Hogy száz halállal halna újra még,
Ha nemzetét megvédheti.

Fölél szívében az emlékezet,
Kéjbe foly át a földi gyötrelem,
Talán még egy lélekzetet vehet
Teérted, drága szent honszerelem,
Hogy legyenek szép álmai.

S a zsoldos-csürhe im körülveszi,
S rabolja róla még, amit lehet,
Ütik, vad dühvel szegülnek neki.
A haldokló csak tűr, — mit is tehet!
A fájdalmat nem érezi.

Óh éppen úgy vagyok én köztetek,
Kik gúnyoljátok honfi bánatom,
Lenézitek a kint, s a végzetet.
S ha lelkem feltör újult-lázadón:
Mindannyiszor megöleitek!

A BÚS JEGENYE.

Mint életúnt remete sóhajtoz
 Ablakom előtt a bús jegenye, —
 Reményvilágom jelképe gyanánt
 Egy-egy hervadt levelét ejti le . . .
 Borult éjemnek alig van csillaga,
 Csak mécsvilágom imbolyog tova.

Nem magamért reszket esdő karom,
 Bár fájó seb elég van lelkemen,
 De mert a sors oly gúnyjátékot űz
 Veled Hazám, alázott nemzetem!
 Hiába, multad tusája de szép,
 Mégis ordasok téptek szertesét!

A kornak bűne, mi rád nehezül —
 Nem kül ellen ront meg tégedet!
 Testvérgyilkosok — kiket hizlalál --
 Emésztk, dúlják drága éltedet.
 Ezeknél nincs szív, erkölcs, öntudat,
 Mint a baromnál, első: a falat.

A „Kainokra“ Isten átka vár,
 Eléri őket büntető keze,
 Feljő a hajnal a bérc ormira
 És futnak ők, mint kinek nincs esze.
 Ha ezt megérem, ne éljek tovább:
 Enyém lesz a menny s az egész világ!

Óh, újra kihajt a bús jegenye!
 A jog s igazság diadalt arat, —
 Zöld ágat hoz az Istennek keze:
 Hogy ne bánthassa senki a magyart!
 Szörnyű sorsunk az égre felkiált:
 Csak akarjuk a régi nagy Hazát!

HONSZERETET.

Millió égi nap között
Talán legragyóbb te vagy :
Te büvölő honszeretet. —
Lényed oly óriási nagy!

Te a földi ember lelkét
Az istenekhez emeled,
Azért van, hogy szenvedni és
Meghalni is édes veled.

Nincs annyi kincs a földtekén,
Mely felérné értékedet,
Hogy mit ér a honszeretet,
Azt e nemzet mutatta meg.

Rákócziak, a Zrinyiek,
Millió hős kifolyt vére,
A golgotázó-Kárpátok
Hirdetik, hogy „csak előre!“

Mert az eszme győzhetetlen, —
Ne félj, éljed kell nemzetem!
Hiába zúznak bocskorok
Nyeszlett, csapásolt testeden.

Csak lidércfény Trianon is,
Mely szétszintül a sötétben :
Sok könnyeink most számlálja.
Az Isten, ki fenn az égben!

FELTÁMADUNK!

Hiába üvöltött a nép
„Feszítsdmeget“ még az elébb,
Kinek kezéből pálma hullt
És aki új látást tanult :
Az látni tudta Mesterét!

Ki a sebekre írt adott,
S látóvá csodált sok vakot,
Ki szenvedve is szeretett,
Ki maga volt a szeretet :
A szent halott feltámadott!

Feltámadsz te is nemzetem :
Új-Jézus minden ezreden.
Erre tanít az Istened,
Csak bízva nyújts felé kezet,
Feltámadsz győzedelmesen!

Ki más népekért vért adál,
S így tört rád egy mártyr-halál
Ki védted Jézus szent hitét
És Jézus keresztyét vivéd,
Sziklasír nem lehet hazád!

Júdások csókja ködbe vesz.
 Nem lesz több farizeusi-nesz,
 S a pribék-had majd porba hull
 És Jézus lesz megint az Úr:
 A kereszt igazsága ez!

E kálváriás csonka föld
 Szent igés nagy mezőket ölt
 És minden megcsúfolt darab
 A hívő magyaré marad
 És összeforr, mi összetört.

Feltámadunk, higgyétek el
 Élő hitünk reményével.
 Zord tél után jön a tavasz,
 Mely a fagyból rügyet fakaszt,
 S hozsannát zeng szerte-széjjel!

TRIANONI ÜZENET.

Szülőföldem, kedves székely hazám!
 Szegény fiadra, gondolsz-e reám?
 Hisz én rád gondolok.
 Mint gyermek édesanyja emléjén,
 Rajtad olyan hő vággyal csüggök én,
 Amíg élni fogok.

Tépett levél, melyet vihar visz el,
 Rozzant csónak örvényekhez közel
 Most. az én életem;
 De szerelmedet, mint örök tavaszt,
 Melynek lombján isteni szem virraszt,
 Szívemre ölelem.

Mert úgy állsz ott a népek tengerén,
 Mint gránitszirt. S szilaj habok ölén
 Vész közt sem ingsz te még!
 Az öntudat benned erős, szilárd,
 Mint piramid, melyet csodálni jár
 A hálás nemzedék.

Tizenöt száz éves hős életed
 A magyar fajnak büszkesége lett,
 S mint egy nagy drágakő:
 A szent korona gyöngyei között
 Ragyogsz. — Ne félj, te jajba üldözött:
 Attila visszajő!

Szabad voltál, s mentél véred ontva,
Áldozva, ép mint Golgota:

Hogy a kifolyt véren

A szent szabadság rózsája nyiljék,

S a honra szálljon béke s égi-lét

Nehéz ezredéven.

Ki egykor félvilág ura voltál,

Te húnszékely, te nagy nemzetkirály:

Kerékbe törettél!

Lábbal taposnak, s édes gyermeked

Romániában rongy rabszolga lett.

Korbács a juss, a bér!

De merre tértem oly vigasztalan,

— Hol hálátlanok aljas bűne van, —

Hazám képed előtt!

Még élsz te, s ki megvédett: az Isten!

Mint Enkelados, ha mozdulsz, minden

Bálvány a porba dől.

Csak ne csüggedj, a multat ne feledd.

Kitisztul majd régen borult eged

És napod felragyog:

Amikor egyszer elmegyünk haza

Százezer rongyos, üldözött baka:

Mi halhatatlanok!

Bérceid közé még visszamegyünk,

S tölgyekbe véssük be mind a nevünk

A régi határon.

Mint vérfagyasztó, átkos-Döbbenet:

Legyenek ezek új határkövek,

Legyen új Trianon!!

Meglátjuk még dús őserdőidet,
Hol aranyhalas kis patak cseveg,

A harcot kiállva.

Tábortüzeknél halljuk még regéd,

S látjuk felírva őscink nevét

A Hadak útjára!

Ím nézd, szememben hálakönny remeg

Hogy a fiad, a véred lehetek,

S hozzád hajolhatok.

Fogadd el a bújdosó sóhaját:

Légy ismét az, kit bámul a világ,

Mint egy szép csillagot!

PERPETUA FIDE.

Itt van a május, dala zeng,
Zuhog a tavasz vére. —
És áradatban hömpölyög
Az élet friss reménye.

S mikor mindenki ujjong, — csak
A magyar néma, fáradt?
És nem nevet az élete
A színverő határnak?

Magvető keze látlanul
Ökölbe szorul félve?
S felvillódz könnymerő szeme
A sodomai égre?!

Miért vagy te tarka május
Őszes-táj idézője, —
Mért kell e népnek hőtleső
Bússágban álmát szőjje?

Hisz örök hűség-csókjai
Ezer éve, hogy hullnak
A rögre, — dicsőségére
A láthatatlan Úrnak!

Jöjjön oly május, hogyha tud,
Mely mámorral úz minket,
S a nagy Teremtő két keze
Simítja lelkeinket!

BOLDOGOK — BOLDOGTALANOK.

Mint a tavaly mennek, mennek
Iskolába a gyermekek,
Pirult arccal, vágyó szemmel,
Sok-sok hittel és reménnyel.
Be boldogok, Istenem!

A tegnapi kedvet gyűrják,
Rójják az új tudás útját, —
Kicsi szívük úgy dobog,
Istenem, be boldogok!

Nem tudják, hogy ég a világ,
Hogy minden csak csinált virág,
Hogy apáik rosszak voltak,
Egy hazát eldorbézoltak,
S a tarisznya, s vándor-bot
Átkoz minden boldogot.

Hogy Trianon s egyéb csúfság
Nyomorultja ez az ország.
Semmink sincs s senkik vagyunk,
Elernyedt az ősi vaskar
S kardra csapni már nem akar.
Nincsen Lélek, nincsen Élet,
Nem boldogok már a vének,
Amikor ők boldogok!

A mi arcunk belefáradt,
 Gond terpeszt ott, hol a vágyak!
 A szemünk is könnybe lát:
 Amikor ők mendegélnek
 És keresik a kenyérnek
 Odaveszett illatát.

HALOTTAK NAPJA TRIANON UTÁN.

Üszkös az ég lángok, sok pírján:
 a kegyelet virágain.
 A föld millió apraja-nagyja,
 Jója, gonosza, veszendője
 Ócska, vagy módos gyászt cipel
 a zsongóvá lett temetőkbe.

Nálam is gyúl egy gyertyaláng
 faládika röge fölött,
 kit onnan hoztam atyám sírjától,
 megöklözött tizenkét éve. Trianonkor.
 E mellett térdel a család, s kéri az Istent
 egy borzadalmas indulásra:
 amikor a száműzött sírok millió lelke
 felsokasul északra, délre, —
 lengyel mocsár és Szibéria,
 Doberdó és az Argonneok hősi halotti
 s ezer esztendő sok bitófása,
 dacos és büszke vértanuink,
 Martírszentek és sírva áldottak,
 árva fajtánknak hőmpölygő árja,
 Hadúr kedvére tort ülni gyülő,
 törvényt zuhogó bösz áradat.
 Ó adjad Isten e szörnyűséget,
 rendre dőlt magyar halottak esdik
 bennünk kevés élve maradtól!

Ó adj fenyőt és kárpáti pompát
 s ne lánc-csörgést s korbácsok jussát,
 hogy áhítatunk szurony ne lássa
 s könnyeinket pribék ne írja,
 hogy halottak napján ne kelljen
 önmagunkat temetve hinni,
 s saját fejfánkon gyújtani lángot.

Ki gyújt világot szanaszét néktek
 elhagyott sirok békélt bakái?
 Erdély, Bácska, Rákóczi földjén
 Rokitnón és Szibériában,
 s a nagy világ minden darabkáján,
 ahová magyar vére ömlött
 oly pirosan és patakosan.
 Mint a szántásba hibázott vétek,
 úgy vagytok ti szent magyar sirok:
 terméketlenül, megvetetten!
 Be jó hogy vagytok szanaszét,
 Be jó hogy el nem érhetünk!
 A vágy így tán majd megriaszt,
 s keserű évek felgyült sok könnyét
 egyszer majd odaárasztjuk
 babérkoszorús sirotokra.
 Hogy ne hagyjuk el soha többé!

MAGYAROK KARÁCSONYFÁJA.

Be szép volt egykor, Istenem
 Karácsony ünnepe! . . .

A Kárpátok egy karácsonyfáját
 Istenkéz ahogy elültette,
 A fenyveserdők e roppant fája
 Valódi hóban csillogott
 S millió színt festettek rája
 A hold s az égő csillagok.
 A táj pirosuló lánggal égett
 Az Adriától le Orsováig
 És Istenáldmeg-büszke ének
 Zúgadozta szent áriáit.

A Kárpátok volt egymaga
 A mi szent karácsonyfánk,
 Alatta kincsek, dal, öröm,
 Valódi házak, völgyek, rónák
 Millió játéka feküdt.
 A magyar nemzet nagy ezeréve,
 Dacca, kinja és büszkesége
 Kacagott, sirt és lelkesült! . . .

De vannak szörnyű viharok,
 Mik földet zúznak, összetörnek,
 S a Kárpátok karácsonyfája
 Nemnemsoházó — magyaroknak
 Szívébe mártott éles tör lett . . .

Ím születésed ünnepeljük
 Te Jákob-létrás Istenember,
 Ki igazságot hoztál a földre le,
 Hogy az győzzön, s ne a fegyver!

Igazságoddal jöjj felénk,
 Kik júdáscsókös sorsba estünk,
 Add vissza szent karácsonyfánkat,
 Hogy végre ismét ünnepeljünk!

JÉZUS SZÜLETÉSE.

Nem palotába küldte el
 bíborban, gyémánt hintóján, —
 s nem selymek drága köntöse
 simult e szegény bús anyán!
 Szakadt ruha és sok tövis, —
 erőtlen, fáradt, tört tagok, —
 lázkutak mélyén ült szemek...
 Mária volt és ballagott...
 Mária volt és szenvedett...

Palota helyett istálló
 ajtója nyílt meg csendesen,
 hogy a jászol szent oltárrá
 s a zord tanya templom legyen!
 Hogy legyen fagyban is meleg,
 friss remény, új hit, új ima, —
 s a rongyos pásztorok között:
 Jézus anyjává Mária, —
 Szűzmária, az üldözött!

Jézus, Jézus, Te nagy Kereszt,
 kit hordnak büszkén vállaink,
 magyar Betlehem ünnepén
 Szűzanyád jászol-ágya int...
 Mi tudjuk, hogy a Golgota
 Isten-sorsoddal összenőtt, —
 ne hagyd el hát e nemzetet
 a sorsod útjain levőt,
 ki mindig érted szenvedett!

A pásztor-szív és koldus-hit,
 ami számunkra megmaradt, —
 karácsony zengő ünnepén
 szeresd e krisztusi-magyart!

HŐSÖK ÜNNEPÉN.

A sarat álljuk vakmerőn
 a béke szörnyű harcain
 és szenvedünk és megtörünk,
 mint ábelvéres rongy Kain.
 Majd vívunk bajnoki csatát,
 ha tömegül a jaj s a gond,
 s az adottságok csúf veszén
 testvér, a testvéreére ront.

Be más a harc a harcmezőn,
 hol férfi férfi-módra áll,
 hol nincsen pardon s sunyi nesz,
 hol egy akolban egy a nyáj,
 hol nincs gyűlölet s alkuvás,
 csak összefogó szent moraj,
 hol bajtársakká összefűz
 az akarat s a szelt sóhaj.

Állj elénk hősök ünnepén
 hősöknek álma, nagy vitéz,
 te szentlászlói katona,
 mert ismét rajtunk zúg a vész.
 Mint a Monte di vall Bellán
 egy nem torpanó spártai,
 ki ezredeknél záporát
 egymaga rontja s állja ki.

Fajtisza magyar jellemed
és gránátúzó karjaid
„Egy“ élő hitre keltsenek
s izzék el síró álmaink.
Legyen szenvedésünk jövőt
fakasztó korszak kezdete,
mely hős fiakat egyre szül,
mint elsuhant mult ezrede.

A hősök nem mind alszanak,
itt járnak köztünk rongyoson,
kit nem kaszált le szörnyű kéz
a síkon vagy hegyormokon.
Mig nyugvó hősök szárnyain
Reménnyel szállunk szerteszt,
a Tabyk élő szobrai
új hitnek zengik énekét.

Fel a fejet hát magyarom,
szomorkodásra nincsen ok,
voltak és lesznek, s vannak is
dicső és vérző századok.
Népet, mely ezredév alatt
gyászolta hősök sergeit,
az Isten élni alkotott
s a halál el nem szenderít.

Im lesznek ismét táltosok
és remegni nem tudó kezek
és nekilendítő nagyok
és magyart védő fegyverek.
S az élő hősök vágyai
az új fiakban tette kéi
és Isten himnuszt fuvoláz
a feltámadás ünnepén.

A „SZÉKELY“ 82-SEK.

Friss levegővel mosakodtak
és napsugárral törülköztek, —
a holdtól balladát tanultak,
erdő-mezővel takaróztak,
víg madárdalban szenderültek...

Mikor marsoltak, döngött a föld
s az Isten tapsolt ezer kézzel, —
angyalok jártak csüddöngölőt
a nótázó regimént fölött
s a táj bételt lobogó kéjjel!

Szemeik mint vésztüzek égtek,
ha a dobot rohamra verték
és Istentől csak annyit kértek:
se nekik, se az ellenségnek
ne segítsen, — csak csodálkozzék!

Hol harcba kezdtek, mindig győztek,
ha dideregtek, ha koplaltak,
nem lehetett senki se hősebb,
vagy halottabb a temetőknél,
ahogyan ők dalolva haltak.

A nagy Horniszt már lefujt mindent...
a multé már a sok dicsőség...
de feltámad e Regiment,
ha csatazajjá lesz a Csend
és szivárványos lesz az ég...

És levegővel mosakodnak
és napsugárral törülköznek,
a holdtól új époszt tanulnak,
a Kárpátokra ráborulnak
s víg madárdallal szenderülnek...

PUSZTACELINA.

(Csendőrök csatája. 1916. Erdély.)

Nagy sír ez a név!
 A dicsőségről diadalkapu.
 Nagy vihar után csendes békerév,
 mert ott nyílt meg a fenséges nagy ég,
 hogy megtérjen sok csendőrvértanú!

Thermopilé volt!
 Ők voltak ott a büszke spártaik!
 Ki védte, ótta a békejogot ---
 a hazáért ott vérrel áldozott,
 s nem sajnálta a hősök százait!

Én láttam őket!
 Páncélerőd volt ez a hős csapat!
 Páncélerőd, melyet meg nem győznek
 zúgó idők, poklok meg nem törnek,
 s mely zúzva is őrhelyén marad!

Áldom nevetek
 ezer évre hullt kakastollasok!
 S hová ma még virágot se tesznek:
 öleljük a tömegsír-keresztet
 mi itt és ott a zengő havasok!

Őrt áll a magyar!
 Imánk felzeng majd „rendületlenül“
 s ahol most néma síri por takar
 és a gyűlölet tajtékot habar,
 emléketek szoborban istenül!

Hálásak vagyunk
 és büszkén járunk léptetek nyomán:
 vitézül, híven élni akarunk,
 vagy becsülettel ép úgy meghalunk,
 mint Ti bajtársak Pusztacelinán!

HONVÉD!

Kalászbba szökkent régi álom, —
volt, homokba írt drága név,
magyar-kereszt bimbóvetése,
min vajudott egy ezredév, —

Honvéd!

Ki töröld könnyeink
és karjainkba önts erőt,
a tört magyarba hit-tüzet,
hogy ne legyenek csüggedők, —

Honvéd!

Ki lettél semmiből,
mikor szép hazánk összedült
s bilincs marta a hős magyart.
Ragyogó bálvány! Mindenünk!

Honvéd!

Légy fennen lobogó,
sötétet üző fáklyafény,
légy malter, ami összetart
és gátra ércelt hős legény!

Honvéd!

Trianont törő nagy harcunkban
Istenítélet, jaj legyél
és mutasd meg a nagyvilágnak,
nem hiába hullt annyi vér
s a *szent-korona* halmain
a magyar él és újra él!

BÚCSÚZÁS.

Denke Antal, a „Vas Gereben“ Irodalmi Kör elnöké-
nek emlékezéseül.

Ó be jó élni! És küzdeni egyre,
eszmékre lesten törni fel az égre,
adni másoknak, akik összetörtek,
búgó szívszárnyon sziveikbe érve.
Álldogálás nélkül loholni, menni
ónusi ködökben, vad Szaharákban,
s ily vihariramban észre se venni,
hogy térdig levásott a lábam.
Tudni, hogy „mindent a hazáért“
termékenyített jövőt dalló tetterre
s egy emberöltő színáporos csokrát
alázat-büszkén teszem a keresztre,
bajtárs-milliók hordta szent keresztre!

Ó be jó élni! Büszke bús magyarnak.
Nemzet-éjszakán lobogtatni fáklyát,
hogy a semmiből lett trianoniak
Damokles fent-kardját remegve meglássák
és féljék, ahogy jajt recsegve roppan
orozott-világuk szétszerte-széjjel,
ha Hymnuszt-zengőn ismét egybeolvad
Nyugat, Észak, Kelet a Déllel, —
s Nérók parancsát szétszaggatják
a Maros, a Szamos, Vág és a Kárpát
és a Döbbenet és a Számonkérek
határköveit örökre kirakják,
el nem lophatón, örökre kirakják.

Ezt hirdetted Te dacosan és büszkén
 csendességes révbe ért eszme-barát!
 Ime ugyanezt teszem emlékednél:
 várom az Istent és a feltámadást.
 A test a földben csak megtermékenyül,
 de lelked hujhajrás új harcra vezet, —
 az ilyen kidőlt, drága tölgyapák a
 szívünkben a győző fegyverek.
 Így nem leszünk síró Márius,
 inkább csonk-hazán leszünk új ekések,
 hogy amikor majd megint találkozunk,
 örülhess velünk a gazdag vetésnek, —
 merő-hamarján a gazdag vetésnek!

Lehull két karom imhol az ölembe
 s előtted állok síri-szótlanul,
 mint félárbócra roskadt drága zászlónk,
 mire a Te könnyed záporosan hullt, —
 amire a könnyünk záporosan hull!

HAZUDTAM ÉN A HARGITÁNAK?

Hazudtam én a Hargitának?!
 Megcsaltam a Marost, Szamost?
 A karácsonyfák regimentjét?
 A testvéreim csúf keresztjét,
 S a kópjafás szent-Hallgatót?!

Fekete volt az én hajam,
 Amikor átöleltem őket,
 Amikor esküm ott sírt bennük,
 Amikor megfogadtuk együtt,
 Hogy nem leszünk keréketörtek.

A Hargita nem változott,
 Sem a Maros, sem a Szamos,
 A Küküllő is úgy menyen,
 Véresen és szerelmesen
 S a fenyves is oly dallamos.

Csak az én hajam változott:
 Ráhavastak a zord idők, —
 Összeégve szentséges lázban,
 Amíg készültem, amíg vártam
 A Feltámadást hirdetőt...

Félabócáról fel a zászlót!
A véres kard száguldjon szerte!
Riadót Lehel-kürtje zengjen,
Hogy huj-hajrázva tetre keljen
A csonka-rög sok kergetettje...

Hadd lássa meg a Hargita,
Hogy vállaira visszatértem
S feketehajú gyermeket
Csókolgatnak a fenyvesek
Szinzáporos-hit ámmenében.

A nagy Példa: Jézus előttem!
Én csak utána kullogok,
Letörölöm, hogyha hull a könnyem,
Hiszen ez krisztusi dolog!

JÉZUS ELŐTTEM!

A nagy Példa: Jézus előttem.
Én hűn utána kullogok.
Letörölöm, hogyha hull a könnyem, —
Ez a sors krisztusi dolog.

Ki korbáccsal verte a testem
S lelkembe tövist aggatott, —
Annak durva kezére hullott
Szememből egy-egy drága csók.

Ki Péter volt az életemben,
Vagy kibem Júdásra leltem,
Ki hála helyett leköpdösött:
Megszépült szeretetemben!

Emberebb ember nem volt nálam,
Bús szívűbb és vérzőbb sincsen
És rogyasztóbb keresztet hordó
És hívőbb a hiteinkben!

Mint gyászfátyolos katonadob,
Dobol szívem, e szörnyű gép.
Ó előttem nagy Példa: Jézus, —
Ki egyre áld a könnyekért.

S mig tépik koldus köntösömnek
Sorsvetői a voltomat, —
Új utakat derít elémbé
Jézus: e csodás égi nap...

ÉN.

Én nem az vagyok, minek mondnak,
Csak nem akarnak látni jobbnak.

A szenvedőnek kezét fogtam, —
Ha roskadó volt: százszor jobban.

Az erőssel birokra keltem,
De azért éppen úgy szerettem!

Meleg szívet adék cserébe
Annak, ki tört vet közepébe.

A káromlót s a szörnyű átkost
Szoktatom zengő imádsághoz.

Mint Noé-galamb, zöld galyt hordok,
Hogy aki csüggedt, higgyen jobb sort.

Vagyok álom és vagyok fáklya
A botoros csúf éjszakákba, —

Nem alkuvó legény a tettben, —
Egy dacos tölgy a rengetegben. —

Gazdák között az első Gazda,
Ki magvetett a szent ugarba. —

Egy buzaszem a sok között,
Kalász-gúnyába öltözött.

Most szelt-kenyér az asztalon,
Majd új kalász egy új napon.

Én nem az vagyok, minek mondnak, —
Csak nem akarnak látni jobbnak.

IMMÁR 8 ÉVES VAGY . . .

Immár 8 éves vagy, kicsi Gyerő fiam,
Megérted nyolcadszor a születésnapod!
Oly szép s erős vagy te, . . . talán azért jöttél,
Hogy mit én elejtek: felemeld a kardot.
Szülőid vállára sok gondot ráhoztál
S mégis ott virrasztnak gyermekálmaidnál!

Olyan rég vártalak, adja hát az Isten,
Hogy nemzetségfámnak koronája te légy!
Honfi bánatomnak könnyébe fűrösztlek,
Hogy legyél büszke sas, s ne tengődő veréb.
Legyen érző szived és szilárd jellemed,
Az öntudat legyen a vánkosod neked.

Én boldogságomat hazámnál kerestem,
Mindent keveseltem, ha ő boldogtalan.
A szenvedés, s a könny életet nyert bennem,
Kikacagtak, de nem alkudtam meg fiam!
Ám nagy hős, nagy erény nem e földre valók,
Hol Krisztus vérével szentelik a bakót!

Légy egyszerű munkás, s ha van mindennapid,
A többért meg ne sértsd tiszta önérzeted, —
Szeress: a boldogság jó szivekben lakik,
Légy hív s az istenek kelyhét üritgeted,
Tégy jót, mennyit tehetsz, de hálára ne várj,
Légy független, mert így több vagy, mint sok király.

A nép vak, s csak eszköz, vagy mint mondják: tenger,
 Melyen a hatalom hordozza ágyuit.
 Megfékezi az észet, s a szellemet, ha mer
 Jogával élni, hogy letépje láncait.
 Ne higyj nekik, óh ne: a tenger eltemet,
 S boldogtalan, ki vak tömegeket vezet!

Szeresd a Hazádat, ő mindenek előtt,
 Ha ez ábránd, ugyis áldozd érte sorsod, —
 Hitetlenkedésem inkább adjon erőt,
 Némelykor az ember beszél sok bolondot!
 Hisz édes Hazánkért együtt halunk még meg:
 Ti, a fiatalok s mi, veterán — vének.

A KUTYA S A HALÁL!

Ki az emberek közt hű társra nem talál,
 S sok csalódás után nyugalomra vár,
 Még nem boldogtalan, vigasztalója lesz:
 A kutya s a Halál.

Kutyád, ha megveréd, vagy éhezik veled:
 Lábaidhoz sompolyg, úgy nyalja meg kezéd;
 S ha minden elhagyott s nincs egy rokon-kebel
 Hű kutyád nem hagy el!

S virág ha nem virul elhagyott sírodon,
 Mert nincsen résztvevő, ki lelkeddel rokon,
 Ott virraszt a kutyád, várja, hogy visszajössz,
 S kövessen utadon.

S ha végzet és a sors játékot űz veled;
 Ha élet-csolnakod csak örvénybe vezet,
 Minden remény elhagy, s ha hited megtörött:
 Ki fogja meg kezéd?

A rettegett Halál ott áll ágyad fölött,
 S feloldja láncaid, mi idekötözött.
 S mert senki sem boldog a halála előtt,
 Jobb a sirok között!

A gond és fájdalom nem kísér oda el,
 Hiú álmok után nem ajzik a kebel,
 Ha Istenre bízod emberi sorsodat:
 Ő magához ölel!

Így az emberekben ki társra nem talál,
 S csalódás-roskadtan nyugalomra vár,
 Nem is boldogtalan. Igaz barátja im:
 A kutya s a Halál.

FEHER HEGEDŰM ÉS SZIVEM.

Lelkem fehér hegedűje
 Zúzott szivemben egyre szól,
 Oly jó, ha ott térdepelek,
 Hol pogány vér zúg, zakatol!

Most is im szivembe szöktem,
 Ez ófestett kápolnába
 S lelkem egcs oszlopok közt
 Surran oltárról oltárra.

Régidőknek koldusakép
 Odaállok Uram eléd,
 S zengő húrokon zenélek
 Valami ámmenes zenét.

Aztán a csend belém karol
 S rá hulldos az éj szivemre.
 Magunkban lenni oly nehéz
 Ilyen hóremi terembe!

Nem pengetem már én a dalt,
 Nem remegnek az oszlopok:
 Hit-gyertyák gyulnak szerteszét,
 S lángjukban életem lobog...

S mikor így állok magamban, —
 Jézus az oltáromra tün,
 Egy véres könnyet ejt le rám
 S e könny kezd dalt a hegedűn...

MARCZELL GYÖRGYÉKNEK.

Hullongnak rozsdá levelek.
Új őszbe értem. — Elmegyek.
De egy kis nyári perzselés,
De egy kis édes jó meleg:
A Barátság, mely nem felejt,
Mefogva tart, — szívembe néz.

Valami, mi belénk karol
A délibábnál valahol
És önmagunkba elvezet
A csikasz álmodás alól.
S mikor az ősz rabol, tarol,
Ő megsimít és ránk nevet.

Ó nyujtsd felém a két kezéd
Hűséggel, tisztán jó gyerek:
Barátság tiszta angyala!
S ballagva, ahogy elmegyek,
Áldd meg a hulló könnyeket.
Te hű könnyeknek új dala!

Hiába sujt sok szörnyű vész.
Hiába hull az ősz dere, —
Mefogva tart, szívembe néz
Egy édes nyári perzselés!

ISMERETLEN PÉTERKE.

Szemének vágyát könny takarta.
Gúnyája rongy-cafatban lengett,
Az 5 éves kis Péterkénél
Soha se láttam szegényebbet.

Amikor láttam a tél végén
Felsebzett csóré apró lábát,
Szomorú lelke reszketését
És csöpp testén a fagy virágát, —

Amikor láttam, megállottam,
Repülő sasnál sebesebben
És ott ebben a szörnyű sorsban:
Az emberek közt ember lettem.

Hisz édest, jót még ő nem érzett,
Bohó mosollyal még nem játszott,
Emberverő bácsiknak hitte
A kakastollas katonákat.

Emberevő és lángostoros
Kézzel sok ember bűnét mérve,
Kis Péterkéhez lehajoltam,
Egy csókot ejtve köntösére . . .

Topánkát húztam kis lábára,
Meleg ruhába öltöttem,
Kezébe sok cukorkát adtam,
Hogy tudjon hinni édesebben.

Mosoly-madárkás lett az arca,
Lelkére szelid színek estek:
A súlya megkönnyebbült rajta
Egy láthatatlan szent keresztnek!

S az új érzések új honában,
Amíg a gyermek kedvét lelte, —
Én tovamentem, mint egy álom. —
Az útporba egy könnyet ejtve...

RÁTÁNKINT ELJÖN MÁR A CSEND...

Kit tavaszéj s szelid szellő
oly édes hittal altatott, —
a rög aranyló lelke, — már
nem kér több égi harmatot.

Régi martír és régi szent
az öreg falról néz le úgy,
miní én, e fáradt, néma hős,
mikor a multba hord az út.

Lassadán elfogy im, mi él,
mint elmúdos a zöld határ,
majd leszakad a vállam is,
s a lelkem is pihenni vár.

És eljön rátánkint az ősz
és gondszürkült árnyék leszek,
s hová vágytam: bátorkodom
az Istenemhez közelebb!

Még álldogálok egy kicsit, —
golyának tűnődése ez!
Halál-szelecske fuvoláz
s hangja az éjszakámba vesz...

Keserves büszke mosolyom
mint égi csend meg-megremeg
és a Csend úgy szakad le rám,
mint szörnű sziklagörgeteg...

ARANYPOR HELYETT, FEKETE PERNYE.

Az emlékezés drága tavába
fekete pernyét hullat a máma, —
aranypor helyett fekete pernyét
az emlékezés bíbor tavába!

A multunk dalolt, egészen fénylett,
ha Döbbenet jött, ha Számonkérek.
Krisztus keresztje hívott magához,
s gyémánthidakon emelt az Élet.

Hóreb hegyére ma hányan vágynak?
És hányan hiszik azt égi tájnak?
Hol él a szeretet sudár fája,
amelyen a vágyak elhintáznak?

Régi utakon vagyok trobadur,
ki a keresztfa elejébe hull, —
s mikor rithmust ver bennem fel a vér,
elpattan nótás kezemben a húr...

Az emlékezés drága tavába
fekete pernyét hullat a máma, —
aranypor helyett fekete pernyét
az emlékezés bíbor tavába!

A LELKEM ÉS A NAGYKAPU.

Rovásra szedem bús lelkemben
a vést, a jajt, a bánatot,
az elbukottak hulló könnyét,
s ki szót, gerincet áldozott,
embereknek kígyó marását,
a pilátusok mámorát, —
s úgy érzem, rajtam görcsen sarkad
te Nagykapu: romlott világ!

Te Nagykapu csak zuppanj, zuppanj,
hogy áteressz sok bátorat,
ki felszakadt sebével támolyg,
vagy gyilkos szóval látogat. —
És mindig jönnek, mindig mennek
s a Nagykapu csak egyre bőg
és nincsen úgy, hogy zárva állna
új búsán érkező előtt.

Szikrázó düht alázat vált fel,
a verőfény csúf éjszakát,
ki Istent zúzott, imát suttog,
a hetyke dőre megbocsát,
ki harminc ezüst forintokért
vásárra vitte mesterét,
nála is nyomorultabbaknak
kötözi be gennyes sebét...

Rovásra szedő bús lelkeknek
 lelke legyen az én lelkem,
 amelyen a Nagykapu görcsen
 kegyetlenül, szerelmesen.
 Akkor áldástaps büszkén száguld
 kis létünk rövid utain
 és szelid Ábel lesz az ember
 és nem él benne több Kain.

KARÁCSONYFA-GYUJTÁSRA.

Karácsony van. Megváltó Krisztus
 születésnapja,
 Karácsonyfák lobogó fénye
 s a sok hozsanna ezt mutatja.

Én Krisztust magát keresgélem
 a fenyő ágán, —
 s gondolatom ott verdes búsan
 a Kálvária keresztfáján . . .

Mert ma sincs még jézusi-szalma
 s marha-nyalt jászol,
 didergő testet takaró rongy,
 s alázattal térdelő pásztor . . .

Sodomaini bűnös világot
 mutat az élet:
 nyoma sincsen pogány szívünkben
 a betlehemi melegségnek.

Nyomor vihara zúg a földön,
 Lázárok nyögnek,
 Krisztust adó karácsonyt várnak
 a sóhajok, s a hulló könnyek !

PROLOG.

A karácsonyi-Betlehemben
 szent jászol-bölcsőt ringatott
 s a jajba dőlt szomorú földre
 szőtt drága gyémánt-szalagot, —
 nesztelen-kőként hullt a szívre
 és testet öltve tette kelt.
 Ez a tündöklő égi erény
 „Szeretet“-nek neveztetett!
 „Szeretet“-nek neveztetett!

Mióta itt él áldón bennünk:
 sok éhes száj imát susog
 és nincsenek kitagadottak
 és elhagyott bús koldusok
 és nincsenek árvábbnál árvák, —
 semmik és senkik sincsenek.
 A boldogító jótett éltet
 sok ámmenessé lett szívet, —
 sok hallelujás jó szívet!

A szeretet kovácsolt össze
 ma mindnyájunkat e napon,
 hogy a kacagó jókedvünkből
 egy darab hála fakadjon, —
 s kis óvodások halvány száját
 pirosra fesse egy falat,
 melyet szeretet önt a vérbe:
 e könnyeszárító drága nap,
 e könnyet törő égi nap!

Ki falatját megosztja bölcsen
 s puha kézt simít a gondra
 és lemond édes gyönyörökről
 s azt búra, bánatra szórja:
 áldja meg Isten két kezével,
 ezüst-veretűn áldja meg.
 Legyen az ilyen ember dicső,
 Levetett-sarús égi szent
 és halhatatlan égi szent!

KI TUDJA MÉR?

Drága tölgyet mér zúz a villám?
 Kincseket mért dönt le a jég?
 Mért jön az ősz, hogy elrabolja
 az életet, a naptüzét?
 Mért száll el minden édes álom,
 s kis bérre mért jut annyi vér
 és mért dobol annyit bús szívünk?
 Ki tudja mér, -- ki tudja mér?!

Mi nekem fáj, mért öröm annak,
 mért van oly sok-sok szivtelen?
 Mért van az, hogy a hit, reménység
 koldusok szemében terem?
 S kik mámort üznek, tobzva járnak
 nem vágynak a szeretetér
 és röhögnek a bajt vetőnek.
 Ki tudja mér, — ki tudja mér?!

Ki tudja, mért nem csobban össze
 a lelkek szelid tengerén
 a zsoltározó áhitatnak
 égi hulláma: az erény.
 Mért lesz sáros a tiszta jellem,
 mért árad büntől meg az ér
 és Isten mért nem sujt közénk le?
 Ki tudja mér, — ki tudja mér?

Hadd tépne minden férgest össze!
 Hadd lenne rontó görgeteg,
 mely a pálmátlan Igazoknak
 rabbilincseit nyitja meg!
 Hadd lenne végre új Igazság:
 oh hol vagy Isten? Nagyvezér?!
 Hiába várlak. Késve késel.
 Ki tudja mér? — Ki tudja mér?!

AZ ÚJÉV.

1934:

A múlté már, nem a mienk —
És bár a múlt ad új erőt,
De ebből nem kell senkinek.

Ez ó-év megúnt szerető,
A multját bánó szürke rab,
Vagy ócskaság, vagy tört ezüst,
Vagy megbukott rossz szindarab.

Ez ó-év ráncos, vén banya,
Fogatlan, rút boszorka-nép,
Kit a madár is elkerül,
Mert félti tőle életét.

Te karcsú, kacér, drága hölgy:
Új esztendő, új délibáb!
Fehér kebled s csengő ajkad
Új sorsnak hozza friss dalát.

És titkos kéjt rejt két karod
S ígézetet tüzes szemed
S bódulnak vakultan érted
A szegény s gazdag emberek!

Igérsz nekünk szépet, csodást,
Sebünkre írt, — jajunkra jót, —
S elhisszük mind, pedig sejtjük
Benned az új világcsalót.

A KOLDUSOK.

Kik rongy gúnyába öltözöttek
büszke házakhoz bekopogtok
s alamizsnára leső szemmel
falat kenyérré áhítoztok, —
kik téli fagyban, fergetegben
nem tudjátok, hogy mi a meleg,
de forró csókkal öntöztök meg
minden felétek nyujtott kezét, —
kiknek ajkáról ima csendül
az ég Urához, hívón esdve:
tinektek ez a beteg bús föld
a paradicsom drága kertje!

Ki nem taposott úton járó,
keresztet hordó koldus ember,
ki Jézust vársz az éjszakádba
akármily vérező, szörnyű sebbel, —
ki abból élsz, amit az élet
bús morzsaként elédbe hullat,
büszkén emeld fejed az égnek,
mert onnan áldó tüzek hullnak!
Ahogy hívnak, nem vagy te koldus,
a hívő lélek szárnyal benned, —
a test, ami le húz a röghöz,
hiába zúzott, összesenyvedt!

A koldusok selyembe járók,
 szemükben bűnös vágyak égnek,
 testük délceg álmokra tántorg
 s szívükben sodomain élet.
 A lélek hideg, fagyos úton
 döcög utánuk tört szekéren:
 parázna zuhatagban fürdő
 test nem jár Hitek-erdejében!
 Koldusok: kik a Keresztfához
 bús Magdolnaként meg nem térnek,
 kiknek csukott szívéhez nem tör
 az imádság s a bőjti-ének!!

KOLOSSORBA VONULTNAK.

Maradj ibolya: zug szögén szerény,
 Amilyennek én megismertelek.
 Mária-szerű csendes mosolyod
 Becézzessék az angyali kezek.
 Tövises, hős, tusás sorsaidban
 Törhetetlen szent nekilendülésre
 Hevítsen hit s kereszt drága jója,
 S daloljon szíved bibliai szóra.
 Az Isten mindig ott léssen Veled!

Gondolj néha rám: testvérbarátodra,
 Kinek szívébe harmatosan hulltál
 S egy-egy igaz ámmenes dalodban
 Értem is esdj a Mindenható Úrnál.
 S én, ki az élet bűnös útjain
 Megmegbotorolva búsán törtetek:
 Tudom, hogy merőtt szoritni fogom
 Égre mélyülő esdő két kezed:
 E két fehér lilium szálacsát!

A BŰNPARIPA.

Néha megsorvad bennünk
és ágyba dől a nagy Moral
és a bűnt megnyergeljük.

Ha ránk súlyosul az élet
a pénzben, a vérben, a nőben,
a gyávában és a merőben,
koldusban és előkelőben,
mindenkiben és mindenütt, —
mind felülünk a paripára:
„Gyí! Gyerünk!”

Senkié és mégis: enyém, tied, övé.
Hatalmas fene, szilaj, bőszi állat!
Hatodik napján az alkotásnak
teremté őt az Úr.

ANYÁM.

Két karom kitártan ha állok:
Való vagyok, mint egy fakereszt.
A feszített rajta én vagyok:
Koravén, gyűrött, megcsúfolt test.
És értem sír egy asszony: az anyám!

Olyan ő, mint Mária-asszony,
Krisztus anyja fenn a Golgothán.
Sír, hogy a fejem úgy lehajtom,
Oly szomorún és oly mostohán
És büszke, hogy van akit sirasson.

EMLÉKVERS: ENIKŐNEK.

Szép, derült, kék ég alatt járjál mindig!
Mélységek ölyve szárnyuhogását,
Bánatok megvert sötét lakását
S a hiú vágyat kik szemedbe hintik:
Kerüld el messze, hogy sohase lássad!

Áhítatfátyol s hitekszele érjen!
Puhán, símulón takarjon amaz,
S emez lelkedben legyen szent Tavasz, —
És így az Élet téli hidegében
Nem bánt vihar és semmi szörnyűség!

EMLÉKVERS: ENIKŐNEK.

Bódító álmok és kacér örömök
Ne tapossák meg lelkedet soha,
Legyél magadnak bírád és ha kell
Önön testednek sujtó ostora.

Így leszel csendes-hittel szárnyaló
Igazi nő az emberek között.
Akinek lelke el nem szennyeződik:
Annak élete végtelen-örök.

EMLÉKVERS : ENIKŐNEK.

Szeresd az Istent, aki alkotott,
szeresd a szülőt, aki felnevelt
és a barátot, ki balsorsaidban
szemedbe néz és megfogja kezed.
Szeressed szegény embertársadat,
ki rászorultan egy falatot kér,
hisz jobb sorsot ő is láthatott
s imája érted az egekig ér.
Szeresd a fákat és madarait,
a kis bogárkát és az életet,
melyen keresztül szívvel hordozni
a keresztet oly magasztos lehet.
Becsüljed nagyra női sorsodat,
melynek temploma csendes otthonod . . .
légy hű és szeresd hivatásodat
s múltó örömért el ne tántorodj!

TANÁCS : ENIKŐNEK.

Bátoran járva utaid
Az ész vigyen s ne csak szived:
Az észnek is van melege —
S a szív is lehet zord, hideg!

Ha szived bohó vágyait
Mégméred eszed mérlegén:
Álmod temetni sohse fogsz
És nem léssz elhagyott, szegény!

Kit csak a szív muzsikája
Ölel, — csalóka tájra jut . . .
De az erény leányának
Az égben fonnak koszorút!

VOLT IDŐ.

Oh volt idő, hogy ajkam esdve kére
S mondád: szíved rég magába zára.
Oh hittem: hajómnak ott lesz a réve,
És esküdt szerelmed lesz harcaim bére;
S kit egykor ajkam hőn, oly esdve kére
Egy leszállt nap megtörött sugára! —
Oh azt hittem, mint hajnal jössz az égre
És napom léssz, — s ime üdvöt remélve,
Kit egykor ajkam hőn, oly esdve kére:
Az eljátszott vágyaim határa!

APÁM TESTÁLÁSA.

Apám rom, öreg, de azért dalol
A Kárpátok tövén messze-valahol...
Apám még dalol.

Széles vállalai lehajoltak már,
Küzdött, fáradott nyárba, hóba
S lám nótázik, mint egy vig madár!

Feje leroskadt vállalai közé,
Honvéd karjai erőtlenek,
De a szók szívéből jönnek
Az öregnek.

Koboza-húrja vásott, szaggatott,
Mint a vezérek beesett szemén,
Mosoly-madárkák arcára szállnak
S Ő elmereng eltűnt életén...

Már oly fehér, mint friss téli hó
(Mi elmúlt, az már vissza sohse jő),
A teste nyütt, lelke vakmerő.
És a hangja még a régi jó.

De sokszor szállta meg a borongó bú:
Gyermeki sorsát meghányva-vetve,
Vajjon a dacos álmodó lelkét
Melyik vérebe fojtsa, temesse?!

A tegnap volt csak. Sok szépet mesélt:
 Ahogy nincs. „Látod fiam az Élet
 Olyan hazugság, olyan ostoba;
 Bódítson téged is a lelkem: a véred
 Bátorat lépve előre csak dalolva!”

1913

AZ ÉDESAPÁMHOZ.

Ime Jóapám összeszedtem én
 Egy-egy idő-ért, sárgult levelet,
 Ó-lelked fájáról zizzentek le,
 Fakók, de bennük is ott a kezed.

Zűrzavar és oly síró az Élet,
 Azt mondtad, más lesz, pedig ugyanoly
 Én mindenütt a nyomodban járok, —
 Boldog vagy-e, látod-e valahol?

Lázadó nagy céllal nem követlek,
 De hittel, daccal, férfi-meréssel,
 Ha nagyságodnak árnyéka leszek
 Csak, — vajjon annyival megelégszel?

Sokszor gondolom: ha itt lehetnél
 S mint rég, simítnám szent fehér hajad,
 De mért harcolál, nincs szabad hazánk,
 Gondolom: ej mit! Jobb a föld alatt!

És egyszer aztán hú feleséged
 Gyászos-feketén ő is beköszön,
 Mesél mindent, mi ujság itt nálunk...
 Élet van-e, vagy zúgó vízözön.

És egyszer aztán én is elmegyek,
 A Te „reményed“, a Te kisfiad,
 Megint sírni fogsz, mint egyszer, tudod...
 Beteljesült: fiad, s hazád szabad!

És egyszer aztán én is elmegyek,
 Kit úgy szerettél, a Te kisfiad,
 S boldog-kedvvel olvasok a vaknak.
 Addig csak pihenj! Csendes álmokat!
 1918.

EGYETLEN JAJ.

Árvaság volt az én szülőanyám,
 Pártfogóm a sorsnak balkeze,
 E kéz néha úgy megsimogatott,
 Hogy még most is könnyezek bele.

Halottnak az utolsó tisztelet
 S ravatalán a sok csinált virág
 Ép annyit ér, mint mennyit szívemnek
 Vigasztalásod, megromlott világ!

Épen ezért nem kötök koszorút,
 Mint sok más százezer virágból,
 Egyetlen jaj, mit én adhatok csak
 A lelke dalából.

1918-VÉGI SÓHAJ.

Szinbe veri a napsugár —
 Opálosan csilladoz a hó,
 Mint tavaly, most is hulldogál, —
 Itt csoszog már télapó.

Az őszes verebes-kertek
 Mind mint hadak-bejárta tájék,
 Mint hogyha Rembrandt-kezeknek
 Teremtésében járnék.

E tél első tüze most gyul,
 S merőn fázós lelkünkbe nyaldos :
 Amikor úgy futunk hazul,
 S szokva vagyunk a jajhoz !

Volnék érett gabonája
 Az Úrnak, — huj, hogy dőlnék csépre, —
 Ahelyett, hogy lábam járja,
 De mondanám, hogy: „Végre !“

Ilyen szakadó időben
 Kinek van kedve merni s menni,
 Hisz oda van mind előlem
 Ami Élet, s ami Lenni.

Mikor lehet nyugodt testtel
 Már végre nagyot, nagyot adni,
 S mi járt érte: az eledel
 Tud-e többé ne marni ?!

Te Rög! Im hozzád símulok,
 Mint küszöbhez koldusgyermek, —
 S aztán félve elindulok,
 Amerre még menni lehet!

MÁJUS.

Nem ezt a májust vártam.
Frisset, virágosat. Ezen sötét, fekete gyász van.

Hiába, nincsen naptűz:
Mert semmi akarás az Élethez merőn nem fűz.

Hiába, ez nem tavasz!
Hol a pacsirta? Csúf szelek vágnak, havaz!

Mikor kezd ki az öröm,
Ha lábaimat kedv után májusban se töröm.

Mikor gyúl ki az ajkam,
Ha májusban se lehet más vágyódása rajtam?

Májusban sírni, sírni
S megrázódtan a kínok ónusi terhét vinni!

Ez nem május. Nem tavasz.
Májusban az Ég reánk fekete pernyét nem havaz!
1919.

ATYÁM SÍRJÁNÁL.

Sírodra rogyva vájom a földet,
Mely tőlem irgalmatlan elfed.
Olyan vad sötét maradt utánad:
Oda belőlünk hófehér lelked!

Tested dicsően most porrul földdé,
Melyben majd fogan a tavasz éke.
Hí a háború, indulok vissza,
Pedig ugye jobb Atyám a béke?!

Búcsúzódó arccal át e síron
Látom föld, a csendest, dacosat.
Szeretnék lenni én is oly csendes, —
De előbb, míg kell, még még dacosabb

Te oda vagy már, hol mindent tudhatsz,
Mit dug előnk az omlós jövő, —
És kiérdemelt szent szeretetben
Nem vagy már többre, nagyobbra törő.

Izend meg, hogy miért e sok-sok jaj,
S ér-e áldást a fiad vére?
És ilyen hiába tusa nyomán
Pirkadhat-e a bús magyar égre?

Kitárt karom sírodra helyezem,
Épp úgy: aki ölelni akar.
Búcsúzom. Nérók parancsa ordít:
Idegen győzésre kell a magyar!

1918.

EGY BARÁTRA TALÁLÁS.

Mégis megpróbáltam!
Holdas éjszakában
Indultam el útnak, — azt mondták hiába! —
Mélyen érző a szív holdas éjszakában.

Mentem, mendegéltem,
Keresve az éjben:
Útnak indult társra hátha rátalálok
Tollhullató-szárnyú vadöblű-sötétben.

Lámpám lobogtattam
A bódorgó éjbe,
S valakinek távol rámfényült a képe:
Iromba-távolban, te voltál az ottan.

Az a bús méla-csend
Élet országútján
Tunyán behördült: ruhád megcsókolám,
Hogy a csókom vére a kezedre freccsent.

Mosolygott az ég is,
Ilyen csodát látva,
S néma remegése a lelkem megszállta.
Kifujtam a lámpám. Hátha mégis, mégis!

A LÁTHATATLAN ÚRHOZ!

Mint fától az erdőt, —
saját nagy szemeimtől, virágtól, a szelektől,
minden emberektől, ránk súlyosult kezeiktől,
örömtől és bánattól, magyar szomorúságtól,
egy-egy lépéseimtől, sok-sok tudásaimtól,
eltaposott bogártól, csalogány énekétől,
mindenkitől, s magunktól, —
vággyva a Teremtőt,
Uram Téged meglátni,
s csak egy csikot belőled
erősen megcsudálni
nem tudok, — hiába!

A lelkemre borul
szivárvány-szent fátyla bíbor-szépségednek
galambos, tornázó-vágyaimat kelti
táncracsobbanású lélekvesztőjében az Élet
útjának. Mindig csak szántani s különb
rendet vágni belekábultan a széna illatába, —
elfárad a lábam, a karom, az eszem,
a lelkem eltompul.
Tudlak, várlak, hiszlek,
tűrlek, verlek, hívlek.
Te legeslegkisebb
nagy Úr, — aki vagy:
Isten, Isten, Isten!

Mindenben megsejtlek
 gazdák között legelső —
 és mindenben látom
 csuda kottára rakva
 a Te Dicsőséged!

LEÁNYOM: ENIKŐ.

A tegnap volt, hogy halkan gügyögött, —
 Ma már okos és komolyan beszél

S mikor gyötrődöm a jövőnk fölött
 megsímogat, mint csendes esti szél.

Hogyha bús vagyok, biztat, bátorít,
 Könnyes szemembe napsugárt nevet.

Nem én fogom már kis puha kezeit,
 Az ő keze, mi bátoran vezet.

Vajjon mit gondol, mikor átölel
 S vidoran a szemembe tekint?!

Ha messzinézek, mért bujik közel
 S mért hull szívembe megint és megint?!

Régi magamból egy darabka ő,
 Életgépen biztonság-szelep, —

Egyensúlyt adó éltető erő,
 A „miért“-re egy harsány felelet!

Sok angyal együtt benne himnuszol
 S fülemben édes zsolozsmát zenél.

A lelkemben már kétely nem honol:
 Az Élet szép — nem sírok Ábelér!

Illa! Nem csokrot adok, csak egy szál virágot, —
nem mindent, csak egy öreg, rossz szívet.
Annak illatát, ennek sorsát fogd fel:
jaj, — élni „csak úgy“ — rossz, ha nincs kinek.

EGY VÁGY TÖRÖL ÁT VALAHONNAN . . .

Pár perc csupán s a sejtelem
vágta iramban elém száguld,
vágynak melege perzsel bennem,
a jelen izgat és holt a mult.

Új nyár karjai ölelnek büszkén,
egy új szív dobban hetykén bennem,
a felejtések szétmart üszkén
kezem a Te kezekben rezzen . . .

Mint két csónak a tengeren,
szívem szíveddel összecsobban,
nincs gond, nincs bú és nincs nevem,
egy vágy töröl át valahonnan . . .

Te vagy most Minden édesem
szívárvány festett keretében
és az én bódult énekem
mint zászló leng a vérző éjben . . .

VOLT NEKEM EGY...

Volt nekem egy tarkatollú madaram,
Csuda-hangját oly örömet hallgattam,
Itt tartottam, itt etettem

Keblemen

Nem gondoltam, hogy ő tőlem
Elmenjen.

Odaadtam, fészkül adtam szívemet,
Mind felszitta piros, tiszta véretem,
Édes álom tündér-karján

Ringtam én, —

Úgy csevegett e kis madár:
A remény!

Most is van egy sötét szárnyú madaram
Éhes állat, sokszor még meg is rohan
Keresztül tör keblemen a

Szívemig,

S belevágja mérges, hegyes
Körmeit!

Van egy kis lány, ki rajtam segíthetne,
Óh! de néki érzéketlen a szíve!

Node semmi, — megöl tán a
Fájdalom:

Mert e madár az én gyilkos
Bánatom!

Megzenésítve.

ELMERENGEK.

Elmerengek a csillagos égen,
Szent titkokról beszél az éj nyelve,
A hajnalcsillagot nézem régen,
Hiszen lelkem imával van telve!

Honnan e fény a hajnalcsillagon?
Mitől ragyog a többiek felett?
Talán Te nézed Édesangyalom
S azért ragyog, hogy rajta függ szemed?!
Megzenésítve.

EJH MIT CSŰRÖM-CSAVAROM.

(Csüördögölő.)

Ej mit csűröm, csavarom,
Haj mit köntörfalazom,
Te vagy az egyetlen,
Te vagy a galambom!

Piros pünkösdi rózsája,
Lelkem kedves babája,
Te légy a lelkemnek
Gyönyörű virága!

Ha nem Te léssz hitvesem,
Vesszen el az életem,
Öröme úgy is csak
Bánat volna nekem!

Bom-bom, bom-bom, bo-bombom,
Azt mondta, hogy nem bánom;
Szívemre egyetlen
Angyalom, virágom!

Megcenzúrtva.

HAJOLJ FELÉM . . .

Hajolj felém!
Tekintetedbe vedd fel' lelkemet,
Ott van a menny ragyogó szemeddel,
Odavezess az éjből engemet,
Egy ifjú-élet keservét hordozom,
Élek, nem élek, szinte nem tudom.

Tenger e szív, mely tégedet szeret,
Rakva drága gyöngyökkel gazdagon.
Az ész rajta tovább már nem mehet,
Vitorlája összetörve nagyon.
Ó légy napom, mutasd meg, hogy szeretsz
És e tenger a napnak tükre lesz.

Te szép vagy, szép! Oh mit mondjak?
Hisz én erőtlén hang vagyok!
Mit tudom én, hogy mi a nap,
Csakhogy melegít és ragyog.
Azt se tudom, hogy mi a szerelem,
De ha elmúlt, muljék el életem!

LEÍRHATNÁM!

Leírhatnám szépségedet,
Hogy mások is ismerjenek,
Lefesténém a lelkedet,
De színek hozzá nincsenek!
Elmondanám a bűvös kellemet,
Oh de mindazt csak érezni lehet!

Imádásomnak nincs szava,
Csak tárgya van és az Te vagy,
A képzelet juthat oda,
S szárnyat itt is szépséged ad!
Mi mosolyodban lelkem fogja fel:
Arra az ész soha meg nem felel!

Ami egy pillantás alatt
Szemedből átfoly szivemen, —
Ami magával vonz, ragad,
Az a delejes érzélem:
Bár valóság s mégis titok marad,
Melyről halandó fogalmat nem ad!

MINT GYERMEKEK . . .

Mint gyermekek tavasszal friss gyümölcsre.
Oly vágyva térek be szivedbe,
Űz, hajt valami nagy kívánság:
Az élet zúgó, gyilkos csendje.

Úgy fáj, ha hervadó virágot látok,
Úgy szánok egy taposott bogárt,
A koldust, ki csak krajcárt kapott,
S az elosont szép napsugárt.

A bűne fáj, kit a kell gyűrt a bűnbe,
Csókja fáj, ki túlon túl szórta,
Hite fáj, kit bigottan éltet
S kinek lelkét az élet megcsúfolta.

Lelkedből felbuggyant könnyeid fájnak.
Rozsdás törként mélyül szivembe:
A bűd, sóhajod, tévedésed,
S elszánásodon hős halálizente.

Minek remegsz ó dult lélekvesztőkön,
Minek a halál csortos csókja,
Minek megaludt fakó mosoly,
Papbeszéd s Beethoven indulója?

Akarjad, hogy ne fájjon semmi-semmi,
 Ne verjenek szeges ostorok
 És felzsong benned majd a szent hit,
 Mely Isten kézben megfogódzott.

Mint gyermekek tavasszal friss gyümölcsre,
 Lelkedbe oly vágyódva szállok, —
 Arcos könnyörgés, én: Elébed
 Mint rettentő jaj-sorompó állok!

OLYAN AZ ÉLET...

Olyan az Élet, mint az őszi szél:
 Rongyos ruhák rongyain vág át,
 Ahogy így didergek egymagamba:
 Soha ily árvát!

Te forró nap vagy, ki hullámát e
 Bősz szeleknek átalhevited,
 Hogy az én fázott kék-lila testem
 Felmelegítsed.

A tavaszt adod virágaival,
 Kaszált rétek szénaillatát,
 Mindennek javát, színét, életét
 És az Úr szavát.

Úgy futok két kitárt karod közé
 Szavaid édes melegére,
 Mint csöpp gyermekek soká nem látott
 Anyjuk ölére.

Ámuló szemmel szivedbe nézek:
 A zúgó vér ott forró arany
 És az én nevemet zengi, ahogy
 Csendesesen csobban.

Te jézussimítás végzetemen,
 Sorsaimnak könnytörő selyme,
 Oh, mint köd a szürke tájra, feküdj
 Az életemre!

Sívár pusztában, mint üszköt a szél,
 Vadul dobott ide az Élet,
 Még perzselek, sütök, de közel, hogy
 Hammuvá égjek.

TUDNÉK-E SZERETNI MINDIG CSAK EGYET...

Tudnék-e szeretni mindig csak egyet,
 S nem látni benne soha kevesebbet?!

Még egy lépést is csak eggyel akarni
 És csak eggyel élni, eggyel halni!

Tudnék-e vénen virággal kezemben
 Úgy várni reá, mint bohó kezdetben?

És áldva és verve és hajtva, üzve
 Csak egy, ki magához szívesen fűzne!

Mindig csak ez egybe friss vágyat lelni,
 S vadonat-kedvvel új szívébe szelni!

Nem bánni, ha úgy remegnék kezébe :
 Macskaszájában, mint póruljárt egérke!

Mégis, ha bíboros új hajnal érne,
 Lopva betelne-e a lelkem véle?!

(Uram, adj nagy diadalmas hatalmat,
 Ha fáradt lábaim kísértve vannak!)

Ha egyszer majd mondják: hé, félre öreg!
 Szótlán velem jönni lel-e örömet!?

És ha neki kell majd előbb meghalni,
 Tudnék-e száz árvának itt maradni!?

MULT ÖLÉS.

Soha még ilyen kábító-sodor
 Arcra nem ragadt boldogságot,
 Soha még ilyen ünneplősen
 Nem jutottam hozzátok.

Ma vittem el lelkem akarását:
 A kezedért ma gerejt törtem,
 Ma magamban a bohém-multat
 Vad-meréssel megöltem.

Ős-vérében még előttem jajlik
 Oly szemrehányó hunyó-arca!
 Ölelések és torzított-csókok
 Fúlnak, halnak el rajta.

Bősz-tivornyák sötét-szenyén fekszik
 És igézve még fel-felpróbál, —
 Szinte bánást érzetten állok
 E bűvös-haldoklónál.

De rádobok egy halotti leplet,
 Nedvtelen könnyek bújnak elő
 Szemeimbe. — Félve indulok:
 Azt hiszem, utánam jő!

Vége. — A kedvedért gerejt törtem, —
 Érted-e: eljöttem most érted,
 A bösz sárkányt mégis megöltem,
 Ahogy azt tőlem kérted!

Győzve jöttem, hát: hozsanna Néked,
 Akarom: a dús Boldogságot,
 Sohā még ilyen ünneplősen
 Nem jutottam Hozzátok!

HA ŐSEIM ŐLESNAGYSÁGA ...

Ha őseim őles-nagysága
Engem semmivé súlyosítna:
Szerelmed édes melege új
Merésre szítna, tanítna?!

Ha emberek tettetett-tette
Félős-nagyra lázítna engem:
Hiú kezdések trónusáról
Lennél, aki leemeljen?!

Ha szavamba csúf szitok szólna
S öklöm verésre torzulna át:
Meg tudnád-e fékezni lelkem
Nekivadult bősz viharát?!

Ha munkámból aléltan jönnék
S le-letörne a súlyos robot:
Lenne kezed, áldott és selymes
Hűn becézni e homlokot?!

És kipirult búzaszín-arccal
Nyögésemben állnál mellettem?!
És volnék-e kincs, dugott, féltett,
Létadó dolgos kezekben?!

Ó karodon szálljon el lelkem,
Ha férgék-férge is volt addig,
'S halott ajkamtól ne sajnáljad
A piros élet csókjait!

Szememet, — mely most csendes tenger,
Hol füröszköd szemeid napját, —
Ha arcod ott új arcot nem lel:
Kezeid majd lecsukhatják!

MI VAGY, KI VAGY?...

Mint tüzes vasalók, gyűrött életemre
 Úgy súlyosul a Te hatalmad,
 Rajta a ráncok, a szennyezések
 Simításodra oda vannak.

Mint süvöltő szélben falutgyújtó üszök,
 A jószágod úgy gyújt ki rajtam
 Minden fekete, csúf indulatot,
 És azok helyén új Élet-zaj van.

És mint frissen szárított széna illata,
 Úgy dagaszt az előttem-Élet —
 Az utamon süt rakéta fénye
 Szemed szító tekintetének.

Most méhike vagy, ki tőlem hordod étked,
 Majd madárdal, mely altat lágyan,
 Most villám, mely zengve éget össze,
 Majd harmatgyöngyök napsugárban.

Számum, mely lelkem forró homokját szeli,
 Angyal, ki ígét hord az égből,
 Mária, ki a keresztről vesz le
 És könnyet hullat a szeméből.

Vakszínú éjjelen hívón kigyult mécses:
 Bús vándornak üdítő „állj meg.“
 Egy darab ég sötét borulatban,
 Vagy szűrő napban árnyékos árnyék.

Óh egyszer száguldó páncélvonattá légy,
 Mely halálos kedvében vágdat, —
 Előtted legyek vészes barrikád,
 Nagy öröme a Halálnak.

Ő.

Ma lágyan, mint esteli harangszó,
Vagy mint titkos suttogás az éjben,
Jaj-csobbanás Élet vad-öblében
Suhant át rajtam e leányzó.

Máskor villámló-vihart indított,
S szántott e lélek-tó tükörébe,
Vagy éltem súlyos kövekkel érte,
Máskor rám napsugárt simított!

Templomban láttam őt térdepelni,
Láttam sírni, mint egy kárhozottat,
Dacolni, ahogy az árbócok szoktak,
Halállal láttam kötekedni.

Mint a Sors velünk, úgy játszott velem,
S ha voltam olykor szemében szemét:
A hatalmának ezer szellemét
Hajszolta ijedt lelkem ellen.

Most virágokkal szórta az útam,
Millió kézzel tapsolt ha győztem,
Felemelt, ha ismét összetörtem,
Majd előbbre űzött gyanutlan.

Ha keblére, vagy ajakát akartam,
Úgy omolt tova, mint bűvös sellő,
Volt ő sejtelmes titokzat-erdő,
Vagy pusztán síró hívó dallam.

Alapig kavart bús életembe,
És átfont, mint csodálatos-Áldás.
Vagyok: színontó virágoságyás,
Dicsőségére Ő teremte.

LENNÉK...

Lennék sár a cipődön,
Szín a ruhádon,
Könny a szemedben lennék.

Mennék vágnak szívedbe,
Jajnak ajkadra,
Bús koldusodnak mennék.

Ülnék nehéz bánatnak
Tekintetedre,
Kínod helyére ülnék.

Volnék ragyogó napod,
Fekete bűnöd,
Gond a lelkedben volnék.

Szeretnék tűzdelt rózsá
Lenni hajadban,
Hervadtan is szeretnék.

Kezedben lennék semmi,
Lennék éles tőr,
Méregpohár kezedben.

Lennék míg élsz iszalag
Rajtad, s sírodon:
Halott-örökzöld lennék!

VAGY OFÉLIA...

Te kedves, bájos gyermek,
Ím benned a nőt megcsodáltam,
A nőt: aki emelten állott
Égbontó-riadalmában.
Zizegő-kalász zillanó-szélben,
Zizegő-kalász zillanó-szélben.

Te kedves, bájos gyermek,
Szobor-modell, kit nézlek, nézlek,
Csodálom rendítő-hatalmát
Szemeid tekintetének.
Kelj fel és menj-t érzek én magamba,
Kelj fel és menj-t érzek én magamba!

Te kedves, bájos gyermek,
Rám-omoló bűvő iszalag,
Soha még ilyen rámfonódás
A karjaiba nem ragadt, —
Vagy: Ofélia vadrózsás fővel
Vagy: Ofélia vadrózsás fővel.

Miféle-diadalom
Zászlós homlokod arénáján!
Ennyi üdvösséges-erőt még
Nem hordott együtt egy leány.
Nem babonáz rám senki ily bűvvel
Nem babonáz rám senki ily bűvvel!

Nem hiszek a szememnek.
 Kifáradtam. Lerogy a kezem,
 Színt nem talál e kopott ecset:
 Ím elájul az életem.
 Igézetten állok csak előtted
 Igézetten állok csak előtted.

ÉDES!

Édes! úgy nézzed e fáradt sorokat:
 Távol-keszkenőnek libbenése,
 A szerelem, e forró sirokkó
 Fenékgig szánt lelkem tengerébe.

Tarlóba-hagyott, őszes kopár mező
 Az életem, jajj ez a szörnyűség, —
 Ó lehetne-e még az, ami volt:
 Egy színpáporozó tavaszi rét?!

A Te szíved hűsítő édes forrás,
 Csobogva csobban benne fel a vér, —
 És én: ez únszolt szomjas szekeres
 Inni akarni mindig idetér.

Jövök messziről halálangyal-arccal,
 A pillanat titkos súlyát érzem,
 Mint félve-félt színes örvény pokla
 Húz, ragad, sodor valami engem.

Riadt lelkemet hajszolom sötéten,
 S szívedbe: e hűsítő forrásba,
 Belefürösztöm száradt ajkamat,
 Hogy az életem megbabonázza!

TUDOD-E MI AZ . . .

Messziver, hogy üldözödjünk vissza,
Az Élet veszteg, minket sose enged
És ilyenkor jön a bú s a könny,
Az örömök véget-végetérnek.

Sziszeg a vonat, jaj én állok mellette,
Tőlem oson felhők közé a nap,
Tőlem búcsúz két elmenő szemed:
Tündöklései a hatalmadnak.

Sávosan, mint sötét felhők árnyéka,
Még szemem arcodon tapos,
S már lesi azt a vidám gőzöst,
Mely egyszer ismét visszahoz!

Tudod-e mi: állni merőbe,
Földhöz szakadtan, nagy egyedül
és nézni, ahogy a füst, s a messze
Az elmenő arcára kerül?

Tudod-e mi az: elszakadni
Üresen, éhesen, árván,
Tudod-e mi az: lecsukott szemmel
Túrni a vonat rajtunk gázolásán?

Voltál-e úgy, hogy tőled elment
Valaki, kire annyit vártál?
Tudod-e mi az: sírdogálni
Az elutazók vonatánál?

BÜSZKÉN LIBBENJEN TÁVOL-KESZKENŐ!

Béke kell nekem, csendes nyugovás:
Unszolt-lelkemnek rendjébe nyuló
Csendes nyugovás.

Puha kéz áldjon, selymes puha kéz:
Zúgó agyamra derülést adó
Selymes puha kéz.

Csendes szem nézzen, vihart nem látott:
Sorsom útjára kedvel nevető,
Vihart nem látott.

Szép bársony mezők jöjjenek felém:
Végtelen zöldek, végtelen hívók
Jöjjenek felém.

Csukott ablaku hallgatag lakás:
Zárjon magába szent melegséggel
Hallgatag lakás.

Te légy ott velem átfonó-hittel:
Visszamaradott hű Kerubnak
Átfonó-hittel.

Büszkén libbenjen távol-keszkenő:
Halott apám kezéből felém,
Távol-keszkenő.

MOST MÁR AKÁRMI JÖHET.

Most már nem válok soha el Tőled,
Nem hagylak ott gondolatokkal,
Most már akármi jöhet.

Merőbe most csak Téged nézlek én:
Napnak, kincznek, kinnak, álomnak
Az Élet sors végzetén.

Pávalépéssel előre menni —
Férfi-tettel, dagadó kedvel,
Mit adok Neked: ennyi.

Én nem mondom azt se, amit mások:
Bizarr-bódító hetyke jövőt,
Mint egy koldus, úgy járok.

És a meztelen, nyers valóság
Undorítóan fonjon átal, —
Ne álom és délibáb.

Valami kevés maradjon nékem
Abból a csudás, szép világból, —
Kevéssel megelégszem.

Napi munkámért jótékony álom
Te légy! — És aztán bármi jöhet,
Valahogy megcsinálom!

TALÁLT DRÁGAKŐ.

Vétek mocskától tiszta szűz szemednek
Büszke nézését súlyosítsd arcomra,
Hitvány törődésbe elkábult fejemet
Engedd ráhullani két puha karodra:
Tusakodásban jó, ha megpihenek.

Én is csak futok, megyek, mint a többi,
Együtt loholunk egy kis kenyér után, —
A gyengét az erős útjából ellöki,
Derék munka hiába gyöngyöz homlokán:
Kezdheti elől, a szörnyű golgotán.

Ártatlan zuhogó véred melegét
Hullasd télben élő dermedt testemre,
Hogy onnan merítse a létem erejét
Hős, dacos és merész csudás küzdelmekre
S a törtetésben nem leszek a gyengébb.

Tudod-e, hogy mi vagy? Talált drágakő:
Szerencsés szegény egyetlen nagy kincse,
Amitől egyszerre az dúsgazdaggá nő,
S van mivel életét pazarul behintse.
Nekem Te az vagy, az: talált drágakő!

Örök hűséggel rajongok Teérted
És mint koldus-serget, úgy éltet a hit,
Amelytől mindent, mindent úgy megértek,
Ami üz, hajszol, biztat s tette szít
És duglak, mint koldus talált kincseit.

JÖJJ.

Jöjj, jöjj: itt minden szeretni fog,
Hívlak, mert izig fáj az Élet,
A magyar-átok fojt s hiába
Vevője vagyok az Úr nevének.

Te is szegény bús madárka vagy:
Ahogy megver a Dér, úgy fázol,
Nem adott az Isten neked sem
Sok kacagást ez undok világból.

Fáim lombja dalt suttog néked,
Kertem virága neked vet szint,
A vén családfa alatt a pad
Holdas este pihenni téged int.

A fák oly árván mesélnek rég,
Halni kezdők, betegek, vének,
S az ősház csukott ablakai
Mögött meghalt a kacagó Élet.

Nem vagyok dús, de büszke férfi,
Két karom nyúl csak a sorsomba,
Az Életben mindig csak merni
És nem alkudni, úgy vagyok szokva!

Az ősház csukott ablakai
Kigyulnak büszkén, hogyha Te jössz,
S a lelked édes melegében
Nem veszem fel, hogy rajtam til az ősz.

TÉRJ A NAGYISTEN ELÉBE!

Lábaid-verő lebontott hajjal,
Esedő-szemmel, könnyörgő karral
Hullj a Nagyisten elébe!

Ne kérjed, hogy rakva adjon sokat,
Vagyont, kincset, zsiros falatokat
S jóllakásig Életfűszert!

Ne kérjed, hogy puha-úton járjunk
És ne zúzzék, ne fájjon a lábunk,
S jaj és nincs csőstől ne sujtson!

Sok okos hitet gyűjts ki szemedbe,
Bús életem szedd a természetdre:
A Nagyisten megsimogat.

És akkor kérd: fenn fővel ne láss,
Hogy ne érjen éljen s emberi láz,
S dúskálók feketesége!

Hogy ne zavarjon az életembe
Varázs hamis világok szerelme,
S aranylopók délibábja!

És ölelésem, hogy az én csókom,
Örömmön s a siratni valókon
Csak te tudjad mindig-mindig!

És a Sors kiszelte kenyerünket
 Úgy adja és áldja meg, hogy kezünket
 Véresre marja a munka!

Lábaid-verő lebontott hajjal
 Esedő szemmel, könnyörgő karral
 Térj a Nagyisten elébe!

EGY HAZAUTAZÁS

A vágyam hatalma szinte megfekszí
 és a vérem hujjogva hajtja, szítja
 és izzik a köszén, fulladoz a gőz,
 a vasszekér a lelkem boldogítja:
 hazafelé tartok.

Amikor jöttem, vágott a szél,
 csipett a hideg, fázott a lelkem, —
 ó Istenem be mennyi mindent
 kellett egyszerre eltemetnem:
 otthonom elhagyva.

Amikor jöttem, azt hittem én
 — és véresre marta a kín a lelkem, —
 hogy villámrontó nagy viharát
 a megválásnak el nem viselem:
 rettegve indultam.

Derült az ég és ragyog a nap:
 látom az arcod, kezed integet,
 a szegény vonat száguld, rohan,
 de oly lassan jutok közelebb.
 Ha már ott lehetnék!

És az ajkunk összecsobban,
 mint két csolnak messze-tengeren.
 Azt hiszem, hogy csak álmodom
 még mindig a csúnya vasszekeren . . . .
 Csakhogy nálad vagyok!

LEGYEK FEHÉR CSÍK . . . . .

Legyek oly mocsok fehér lelkenen,
 Oly sötét, undok rászakadt:
 Sok áhítat, bánás, sulykolás
 Hiába mossa, égőn ott marad.

Legyek élteden égis lángoló
 Zúgó lángnyelvek hagyott-foltja,
 Melyet lesekvő szemek előtt
 Hiún palástolgatsz takaróba.

Legyen a Sorsom élő-könyörgés,
 Mely mohó-kínnal előtted nyög,
 Ha friss-sütőbb napra csálnak
 Bódító álmok s kacér-örömök.

Szeges ostor legyek kezekben, hogy
 Sziveden szántva végigsujthass,
 Ha dallos-sikon lepkét kergetsz
 S otthagyd a végzet-tüzte utat.

Én: csukott-szemmel kiabált átok
 Marakodjak a jövődödbe,
 Ha túrnéd, — semhogy hálnál inkább —
 Hogy más is odahulljon elődbe.

Lennék félszeg süket-világtalan
 S halva se látnám jajjogásod,
 Ha lennél a más kárhozottja:
 Csak egyszer, s örökre megalázott.

Legyek fehér-csík sötét lelkenen,
 Szürke szinen szétszelő szalag,
 Érje még annyi szennyre-szenny
 Kiáltó-fehéren ott maradjak !

NEM IGÉREK ÉN . . .

Nem igérek én
 Aloés-udvart, rakott-asztalt,
 Suhogó selymet, pompás ragyogást,
 Sem könnyet és sem bút, se jajt.

Az életembe
 Vegyülhet hurrá, előre, éljen,
 Dús aratás, vagy hullatott morzsa, —
 Jussommal be kell, hogy érjem.

Agyamig befáj:
 Deklasszéba hogyha szakadok,
 Milyen lehet szótlán megosztani
 Egy elhullatott falatot?!

És velőmbé ver:
 Szemed sötéten, ha rajtam ül,
 Ha nem tudnál kedvvel sirdogálni
 Velem és hagynál egyedül.

Lázító-daccal
 Ha nem néznél bele a napba, —
 Mi lesz, — ha nem bírnád, hogy az Élet
 A lelked cafatba marja!?

Ó az én lelkem
 Szapuló-vizben ruhadarab,
 Száz élethammú szürkére festi
 De azért fehérebb marad.

Aki velem jő
 Mégis, mégis azt meg nem bánja,
 Kit az Isten velem indít: az Ő
 Boldog, kacagó leánya.

VALAMIKOR AZ ÉN HUSVÉTOM . . . .

Valamikor az én husvétom,
 — Ha mostan idézem — csak mese,
 Szüz álmkép, dús nemvalóság volt,
 Szentelt kosár szentelt eledele.

Valamikor —, be furcsa nap volt!
 Latrok között Krisztust sirattam:
 Elöttem keresztre feszítették,
 Pedig én más játékot akartam.

E nap dobbant meg gyermekszivem
 Pár éves hölgyét elcsudáíva,
 Aki szepegő-félve neszelt fel
 A ráhullott parfüm illatára.

Mostanában az én husvétom:
 Golgotajárók síró verse.
 Rossz Judás bácsi mért nem adott el,
 Hadd lennék én is keresztre verve!?

Nem hallok békés báránybégést,
 Hiába lesem Jézus Krisztust!
 Ha tud, akarjon az egy nagy Isten
 Krisztusias-szent, megváltó virtust!

Gyermek husvétom mégis csak az,
 Mert most is megdobbán a szívem,
 Amikor a karton gunyácskádát
 Szelid lelkeimmel meghintezem.

Miattad ma is a husvétom
 — Bár keserű komisz —, csak mese,
 Tündér álmkép, dús nemvalóság,
 Szentelt kosár szentelt eledele!

1919

SZÍVEM ÉS A TERMÉSZET.

Egy-egy gyönyör, egy-egy élet mosolyg
A természet minden virágain,
Egy gondos kéz munkái látszanak
A kis fűszál parányi inain.
Im él, él minden legkisebb bogár,
Dallal hintőzik ágon a madár,
S a mindenség titkos fenségivel
Meggönnyebbül az elszorult kebel, —
Csak e szegény szív szenved kínain!

Egyetlen kincse még a fájdalom,
Egyetlen őre még a tiszta hit,
Mely a könnyek tengerébe rejti
A bezárult mennyek reményeit.
Néma sírbolt most már az én szívem,
Madárdal és a tavasz nincs velem!
Hogyha talán rá fény is derülne
Sír-mécs az, — a fájdalom, — amelyben
Égetem a multak emlékeit!

1919

EGY HASONLAT.

Ha a ború kettészakad az egen
S közte áttör a verőfény melegen,
Sugár csókban ég a föld barna arca:
Éppen olyan, mint lelkem gondolatja,
Midőn rám hull a mosolyod, kedvesem!

EGY BÚCSÚ.

Az elébb még kacagó kedvvel
jártam az utam, —
s azon az úton a multamat
most összezúztam . . .

Kezemen forrón elhal véred
bűvös melege,
csukott-szemekkel indulok, jaj, —
ki tudja, merre?!

Szuronyok közt megalázottan
belesáppadok :
mert keresztelőtti-Máriát
eseng bús arcod.

Néha egy perc is több, mint egy
ónusi-élet:
goromba vadul, hogy rád percen,
megfagy a véred.

Könnytelenül csontodig néznem
ó jobban fáj, semhogya tudnék sírni,
ki férfi, annak nem lehet mód
könnyekig vinni!

A rémes jajok messzi mély-bent
ordítva szántnak,
mint bőszült hullámai a nyár
vad viharának!

Nagyisten, add e durva búcsút,
ki csúful nekem akarta, annak,
szenedje át a bosszúját e
vér-néma jajnak!

1919.

A FOGOLYTÁBORBAN.

Hiába lesem intő kezedet
A fogolytábor zord ablakából,
Kezed immár nem integet,
Most könnyeibe gázol.

Hős-akarású magyar rabok közt
Én durván zúzott, érzem az Istent,
S kezeim, e bosszús öklök
Mégis hiába intnek.

Vajjon még csolnakunk csobban össze?
Vajjon a vérem ver rajtad lángot?
Fonódunk át még örökre,
Amire szívünk vágyott?

Vajjon a szemed korbácsol rajtam
Tavaszt zsendítő bódító vágyat,
Mitől e nagy zűrzavarban
Az Élet-baj elsáppad.

Ó jőjj egy kicsit kisírt szemekkel,
Tépett hajjal és sok-sok panasszal,
S kinod az égig rontson fel,
Mint rettentő zivatar!

S mikor az Isten szent szemébe vág:
Riassza meg e vihar vad szele
És küldje sok víg angyalát,
Hogy keresztm emelje.

1919.

ELVÁLÁS UTÁN.

És aztán megint kiderül,
Áttör a fény s sugár nevet,
Átfognak engem is csodás
Balzsamot rejtő szent kezek.

Csak legyen poros az arcom,
S rajta utat vert veríték,
De az érzést a lelkemből
A te szemeid merítsék!

Mint szobrászkezek a formát,
Úgy teremtettél te engem,
Te benned Istenkéz lakott
S valami isteni „legyen“.

Valami szent égi muszáj,
Mely lényedből bennem sarkal,
Törtetés, vagy zuhanásban
Belém fogódzó drága kar!

Messziről is ezek védnek,
Ezek a hős, selymes öklök:
Vigaszkor kendők, szárítók,
— Hisz van úgy, hogy könny is ömlött! —

Tetőled távol fázom én,
A holdon hideg a fény is,
Amely tetőled rám lopódz,
Fény árnyéka vagyok én is.

Fekete ég, fekete nép
Fekete kedvet lop belém:
S cafat lesz a virágoskert
A beteg kertészek kezén!

Ó ki megint mikor derül?
Sugár és fény mikor nevet?
Megint fognak-e át csudás
Balzsamot rejtő szent kezek?

1919.

SZÁMLÁLGATOM A NAPOKAT.

Számlálgatom a napokat,
Mint akit halálra ítéltek,
Számlálgatom, hogy csúf sorsom
Már mikor is ér véget.

Mikor leszek a bolondja
A kedvnek, dálnak, az örömmek,
Mikor lesz, hogy a lelkembe
Kezet-mosók is jönnek?

Mikor, mikor leszek régi
Vasárnapos ünnepi díszbe,
Mikor borulok hálásan
Le a Nagyúr elibe?

A szívem mikor dobban meg
Vigasztalón, hallelujázva, —
Óh, várt-e még valaki így
Meváltó-Messiásra?

Vége lesz-e a pokolnak,
Amely emésztő tűzben éget,
Vagy az élet csúf delizsánca
Eltapos, mint egy férget?!

Az én szívem szeretete
 Lángoló tettet ölt-e másban
 És lesz-e méltó ölelés
 Léttünk e kis zugában?

Számlálgam a napokat,
 Minden perc egy ónusi élet,
 De hitem, mint egy apostolt,
 Űz, hajszol, kerget, éltet.

A vakon zúzó gyűlölet
 Majd felolvad a szeretetben,
 Ha messzi is, de látom, hogy
 Már olajág is lebben . . . lebben . . .

1919.

TUDOM . . .

Tudom, hogy sokat sírsz utánam,
 Mióta nem fogom kezéd,
 De én is sokat könnyezem,
 Mióta kezéd nem vezet.

Tudom, hogy sok-sok mély sóhajjal
 Aggódol nehéz sorsomért,
 S remegő lelked értem esd
 Az Istentől egy kicsi bért.

Tudom, hogy összetett kezekkel
 Borulsz a feszület elé,
 S mindennapi kenyeret kérsz,
 Mert minden, minden Istené.

Tudom, hogy minden siker itten,
 Amely ér tetőled messze,
 Azért van, hogy a jó Isten
 Imádat meg nem vetette.

Tudom, hogy hófehér lelkednek
 Féltő gondja bennem rezeg,
 S azért egyenes utamon
 Felemelt fővel mehetek.

Tudom, kezed ég felé sujtnád,
De alázattal leereszted
S véresre mart ajakkal
Kiejtesz egy Isten nevet.

Tudom, hogy a te szenvedésed
Áldásra válik egyszer majd,
S egy szód az én bús lelkemben
Minden bút zöld tavaszba hajt.

CSÚFOS JÉGVERÉSEM.

Mennyi sárba tapsott, elnyilt bús virág
Csúfos záporán nyög e kert: a lelkem!
Ezer szín-álom s tarka hit világát
Egyszerre, hogy el kellett temetnem!

Szakadó zuhatag tépte le rólam
Durván a reményt, ki elindított.
Ez az én sujtasom csúfos jégverés,
Isteni próba, isteni titok!

Kiálltam szívvel s türelmesen állom
És még összetört legény nem vagyok,
Megvédtek mégis, bárhogyan verődtem,
Megvédnek büvös mennyei karok!

Mert van két hű szem, égve lobogó,
Mely rám süt, mint mécs erdő mélyibe,
Melytől a veszett sötét sok-sok rémét
A bús vándornak nem kell félnie.

És vannak jó szók, lágyak, suttogóak:
Több, mint puszták hűsítő forrása,
Több, mint aranykalász szép dús mezőkön,
S mint Szaharák árnyékos oáza!

És pompázó kert lesz így árva lelkem
S ott minden érzés virág-illatos,
S ezerszín álom s tarka hit világa
Lesz benne megint a régi lakos!

KÖNYÖRGÉS ÉRTED.

Szent házad ajtójában
 Megtorpanok, Nagyisten:
 Csúf nyomoruságomban vajjon
 Koldulni: erőm nincsen?

Nagyságod előtt szívem
 Vértől kezd el dalolni,
 Mert hiszen az vagyok kezekben:
 Eldobott férges holmi!

Ó adjál irt a sebre,
 Hisz azt esdik a könnyek,
 S a balga-enyhes könnyek máma
 Oly patakosan jönnek!

És ne rám nézz, de aki
 Nem bírja a keresztet,
 Ki sorsaidban epedve kész
 Emlegetni a neved!

Kit megijeszt a nesz is,
 S ártatlanul hinni tud, —
 Ó minek annak súlyos öklöd,
 Minek annak zúzott út!

Ki két puha karjával
 Át tud fonni melegen,
 Jajja miatt, hogyan lehet, hogy
 Neveden mocsok essen?!

Ne akinek Te jó vagy,
 Ki rád bíbor napot szór,
 De azt sujtsd, azt a vakmerőt, kit
 Bűn hozott a bűn alól...

1919.

ÓH JÖJJ ÉDES ÁLOM!

Ó jöjj édes álom, csukódj éjjelemre,
Selymes puha kézzel fogd le szempillámat,
Nyugtalan vágyódás ne zúzza a lelkem,
Adj vihariramos, gyors repítő szárnyat!

Hányódott sorsomban sujt a küzdés útja,
S vergődik a testem török közt az éjbe.
Egy perc helyett inkább halnék meg ezerszer
Kárhózatot kérve.

Vigy el otthonomba, életem párjához:
Hadd leheljek csókot álmatlan szemére,
Én legyek az álom borúlt éjszakáján,
Balzsamvető szellő nehéz gyötrelmére.

Két éjjes szememből hadd lopjak harmatot
Tarka virágira álmodó szívének,
Mitől ezer édes illat felfakadjon
Dicsőségére sorsunk Istenének.

Hadd adjam reája meg a kis fiamra
Erős férfi hitem hősi akarását,
Hiszen olyan gyengék, szegények mindketten,
Ha a szirmotverő viharokat látják.

Vagy hozd el én hozzám, kietlen szobámba
Azt a két galambot, azt a két kis árvát,
Hogy a gyötrődött szív felzaklatott sebét
Szenvedő arcomra kiülve meglássák.

Lássák meg, hogy az ő melegükért fázom,
S innen is csak nekik szelem meg a kenyért
És édes teher még a kereszt is értük,
Mit az Isten rám mért.

ŐSZ.

Rozsdavörös levelek hullnak,
 — Hamvas a táj, mig szemem éri —
 Koravén unszolt-életemnek
 Ezek a becézett-lepkéi.

Hogy zizzenek az őszi rögre,
 Fáradt-tompán, haló-megfakultan:
 Ezer fenntkés szúr az agyamba,
 Az Életről én nem ezt tanultam.

Az Élet piros, zöld és virág,
 Az Életen nincs ily sötét árnyék,
 Benne ennyi szürke szennyre-szenny,
 Foltos festmény. Én itt mire várnék?!

Hogy az anyám belém beszélte:
 Hol van az Élet aranyos szine?
 Én csak az ő könnyeit látom
 A föld-ugarra reá hintve.

Ahogy az anyám belém adta:
 Hol van a kedv, a vágy, a hit, álom,
 Hisz millió ember és én is
 Kiszabta golgotámat járom.

Mint irtó-messze csillag, melynek
 Száz év telik, mig fénye földet ér, —
 Te is csak az vagy, — mire elérsz —
 Késő lesz, — megfagy bennem a vér.

Viharnál iramosabban küld
 Szerelmed forró sugarát hozzám,
 Hadd legyen szín, illat és élet,
 Miről mesélt az édes anyám!

VÁGY HALÁLÁRA.

Egy könnycsepp csordult a szívembe,
egy drága álmom hullt bele, —
az ilyen elfolyt könnycseppeknek
az emberek közt nincs neve.
Ez nem bú, nem jaj, nem sóhaj,
nem csalódás. Keservesebb
azoknál mind, — a legnagyobb
kegyetlen, vérző, szörnyű seb.

Egy könnycsepp milyen apró semmi
s belőle lesznek tengerek,
melynek tomboló viharától
a zúgó élet megremeg, —
és tőle veszett borzalom
szaggatoz szét bús útjain, —
egy könnycsepp csupán, semmi más
és benne ezer földi kín!

Egy könnycsepp csordult a szívembe,
egy vágyam omolt semmivé,
egy vágy, mely bűvös záporával
nem lehetett a senkié.
Egy könnycsepp lassan elmosá
felbúgó lelkem mámorát
s mégis e bús sajgó szívemmel
boldogan gondolkodok Reád.

A SZÁMŰZÖTT BUJDOSÓ.

Ez a csúf töf-töf szörnyeteg
viszen, viszen, merre, hova?
Majd valahol bezöregtek.

Megyek, megyek bujdosóba,
mit keresnem otthon nincsen:
rablócsorda elrabolta.

Ki utamra rózsát hintsen,
drága párom, — látlak-e még
vagy az égben Isten sincsen?

Égő szemed lelkemben ég,
beleragyog bús utamba,
mint valamikor réges rég.

Keresztet vetek magamra,
apám sírja, anyám könnye
esket bosszuló haragra.

Kezem szorítom ökölbe,
lelkem sarkallom a „majd“-ra,
nem búcsúzom el örökre.

Lesz még babér a sapkámon,
az asszonyom keze tűzte,
kit az Isten mindig áldjon!

Úgy rohanunk majd a tűzbe
százezer bujdosó székely,
hogy kit érünk keserülje!

Kell higgyük egy erős hitnek,
kell jöjjön egy szent nagy napnak,
ha utaink messze vittek.

KÖD ELŐTTEM ÉS KÖD UTÁNAM.

Köd előttem és köd utánam,
Itt állok a nagy pusztaságban.
Istenem, mi lesz a sorsom
Ez elárvult hazában?!

Ott hagytam a zúgó erdőket,
Az engem dallal ölelőket,
A sírokat s mindent, mi szent.
Ki érti meg majd őket?

Járom-e még a kincses rögöt,
Végesen mely odakötözött?
Tavaszmézőben látom a tájt,
Vagy elválásunk örök?

Köd előttem és köd utánam,
Állok felszedett rongy ruhákban.
Koldust kopog a vándorbot...
Uram! Én nem ezt vártam!

Uram! Én nem azért hittem úgy,
Hogy annyi tövist adjon az út,
De nem mondom Uram azért,
Hogy másnak miért nem jut!...

Csak hozd elémbé egyszer . . . lassan,
 Kit rég várok e csúf viharban, —
 Hadd osonjon a szívembe
 A kedv, s a régi dallam.

Itt várja Őt most esdő szemmel,
 Meghajszolt véres szerelemmel:
 A tört haza barázdáján
 Egy árva, hívő ember.

TÜLKÖLT A GYÁR.

Tülkölt a gyár: én is elkezdtem a munkát,
 kicsi feleségem, —
 sok-sok imádságunk, sok-sok nehéz könnyünk
 valahogyan mégis parancsolt az égben.

Ez itt a mi hazánk, ez a koldus, csonka:
 kenyeret ad mégis,
 de otthon hiába szenvedtünk napestig,
 ha a homlokunkon kigyöngyölt a vér is.

Ellopta az oláh azt a drága földet,
 s azt az öreg házat,
 melyet minden őszám becsülettel őrzött.
 Hogyan is érhetette oly szörnyű gyalázat?

Mikor elhurcoltak, emlékszel-e édes
 s az arcomba vertek,
 amért nemalkuvó magyarnak születtem.
 Búze most is rajtam a sok becstelennek!

Büszke székely-hun nő türelmesen álltad
 csúf kínom keservit,
 Mária se fájt türelmesebben a
 keresztfára szegzett Jézus-Názárethit.

Én csak egy voltam a sok tízezer között,
 kit ez a sors csúfolt,
 s legboldogabb voltál, hogy vad vandáloktól
 megbicsaklott hittel kegyet nem koldulok.

Te mindig ott voltál s szerető kezeddel
 a lelkemet jártad,
 szabadulásomkor te küldted arcomra
 azokat a drága mosoly-madárcákat.

Áldjon meg az Isten. Küldjön el oda is
 a nagy számolásra:
 hogy bosszuló kezem irgalmasan sujtson,
 irgalmasan törjön le minden galádra.

Az ilyen martirok, amelyen te voltál,
 megtérni nem tudják,
 hogy gaz senkiházik glóriásan járják
 a hős vértanuknak dicsőséges útját!

Távol, messze tőled, haza száll a lelkem,
 gondolatom átfog:
 ilyenkor omolnak lecsukott szemedre
 azok a kacagó rózsaszínű álmok.

1921

PÁROMHOZ ERDÉLYBE SZÓLOK...

Kicsi szobám gyertya fényivel
 Elimbolyg gondolatom hozzád.
 Mond, a sötét zúgó vonatok,
 Jó kedvem vissza mikor hozzák?

Mikor fog röpdösni arcomon
 Csattogó madarak csapata:
 Ahogy elváltunk, elköltözték,
 S ha nem hívod, nem jönnek haza.

Hogy is maradtak volna nálam:
 Zuzmarás időn, dermedt tájon,
 Üres a dalosmadár fészke
 Behavazott, elárvult házon!

Ó vajjon most hol énekelnek?
 A jó Istent kinek dicsérik?
 Kinek lelkébe lopják bele
 A május és az Élet zenéjét?

Megálljatok! Ha megint egy kéz
 Tarka virágba ülteti lelkem,
 S a régi napsugára rátűz,
 Hogy ott mi volt, éledni kezdjen, —

És illat és szín és drága kincs
 Egyszerre a vad téli álom,
 Kedvet kap majd az énekes had,
 Hogy ős fészkébe visszazálljon!

Ezer kalitka vár ott rátok,
 Honnan aztán nincs többé vissza,
 Mosoly-madárkákat a rabság
 Majd nagy hűségre megtanítja!

De mégse leszek oly kegyetlen:
 A zár búsúlt melódiát szül,
 A rabság virága jégvirág
 És ott a forró vér is meghül!

Nem fogtok ti elhagyni úgy se,
 Szeretni fogjátok e tájat,
 Amíg e kert drága kertésze
 Bele nem un, bele nem fárad!

MEGKAPTAM DRÁGA LEVELED.

Megkaptam drága leveled,
 Irod: nehéz nélkülem élned,
 Hogy szenvedés az is, ha a
 Jó Isten rád fõdi az éjjet.

Nem jótékony az álom se,
 Nem vigaszos, ha jön a hajnal,
 Ózondús fenyvesek között
 Már nem hancuzol zengõ dallal.

Nincs kedved virág illatán,
 Csalogány dalára sincs szíved,
 Még a panasz is drága kincs,
 Elzokogni hogyha van kinek.

Hiába mind, — üres a táj,
 S hogyha szíved által is vernék,
 Nem vigasztal meg semmi sem,
 Csak az eleven régi emlék.

Édesem! A kín megszűnik, —
 És öröm pajkúl át lelkedén,
 Elindít egyszer a gőzös
 S itt számodra friss virág terem.

S derűbe kap két bús szemed
S kedvednek nem lesz vége-hossza.
Szeresd Istent, ki a sorsod
Az én karomba visszahozza!

Megkaptam drága leveled,
Nehéz könnyek hullottak rája,
A Te nagy szenvedésedet —
Ne félj, — a Nagyisten megáldja!

A FÁJDALMAT IS VISELEM.

A fájdalmat is viselem,
Ha rám sújtod, jó Istenem!

Szeges ostorral verjél rám,
Akkor is Téged áld a szám!

S szívem úgyis érted dobog,
Ha rám rontasz villámokat!

Csak a kicsi feleségem
Én Istenem, hagyd meg nékem:

Meleg karját ölelésre,
Forró szívét szeretésre.

AJÁNLÁS FELESÉGEMNEK.

Nem tudom puhára rakni az utat,
Hogy gyenge lábad meg ne üssed, —
Hogy nehéz, könnyes, nyögött legyen az út:
Akarata jó Istenünknek!

Ó úgy fáj, — de tenni nem tudok róla,
Hogy könnyű kedvek fogjanak át, —
De adoni, — mert tudom, hogy neked mily sok —
Még egy-egy bús virág illatát.

Fogadd szívesen e pár bús virágot,
Ha nem is ad dúsabb illatot!
Akkor nyitottak bimbót, mikor szememből
A legtöbb könny rájuk hullhatott!

ÉLETEM.

Álom ez, csak álom: mikor felém kacagsz,
S megtöltöd a lelkem édes remegéssel,
akárhogy akarom, nem tudom felfogni
semmi földi ésszel!

Tavaszi éledés: mikor rajtam pihen
harcra szító szemed izzó sugárzása,
illatos a sorsom, rügyező a kedvem,
a jó Isten látja!

Fűtött meleg otthon: a hideg vagon is,
hol a tél borzalma hahotázva járkál,
ha imára fogod áldott asszony kezéd
s tekinteted rám száll.

S kezem, kit torzultan ökölbe szorítnék,
csendes megnyugvással, hittel leeresztem,
s szinte szégyenkezve, szinte bünbánóan
kaszám megpengetem.

Oly nehéz a robot, s csalóka a sorsunk,
hogyha sóhaj éri százszor keservebb,
azért vagy tán vidor, hogy a gondba hullni
párod ne eressed!

Kínos jaj egy falat, mit ma ad az Isten!
 Katona-életem régi fénye sápadt!
 Áldjon meg az Isten mind a két kezével,
 hogy bele nem fáradsz!

Csüggeteg lábaim vígan rójják a célt,
 mit a nagy Uristen elébük kitűzött,
 a te dacos lelked hajrára biztatja
 és így ki nem dülök.

És így mégis élek, mégis hajt a sorsom:
 virrasztott-szememnek te fogod az álmát,
 ha egyszer rózsák közt viszlek szép Erdélybe,
 mikor nem is várnád!

Álom ez, csak álom, amikor átölelsz
 s ideadod nekem az életed étkét,
 ezt a szép álmodást üszköző emberek
 soha szét ne tépjék!

S hogyha könny is omlik, s a lelkünk megroskad,
 egymásba fogódzunk, mint két kitett árva,
 kettőnké az öröm és mienk a kín is
 verve, vagy megáldva!

IM TOVÁBB VAGYUNK EGY STÁCIÓVAL.

Im tovább vagyunk egy stációval,
 Be kár és mégis óh be jó...
 Ámbár még ránk kacag az élet
 És minden oly szép, biztató.

Tizenkét éve kis feleségem,
 Hogy összesugtunk gyermeket,
 Üszkös, összedúlt kis falunkban
 Sírva kezdtünk életet.

Sírva kezdtünk, ellenség között,
 Nem volt az útunk vigaszos,
 De azért boldogan ültünk le
 A kettészelt kis falathoz.

Az élet sokszor olyan szörnyű:
 Mezők vértelen tarlója,
 Sok álmat szertezűző ostor,
 Mely a kint lelkünkbe rójjá.

De mint a mesékben, mendegélünk,
 Akármily zord is az élet,
 Kik tudnak hinni, csak egy álom
 S máris a végére érnek.

És szenvedve és ázva és fázva,
Erőtlen nem rogyunk össze,
Hiába jön a legvadabb tél,
Vagy sorsunk kietlen ősze.

És ha végzet takar sötétbe
És soká nem süt ránk a nap,
Illat és zöld és dal lesz minden
S az életünk is dalba kap.

Óh, megsegít a jóságos Isten,
Hisz szemedben hit sugárzik,
A lelked és a szód melege,
Mely bennem hallelujázik.

ÉN NEM SZÓLOK A SORSOM ELLEN.

Én nem szólok a Sorsom ellen,
Nem kérdezem, mért sujtott vígan,
Minek mért volna dús jókkal is, hisz
Az Élet-illat is elillan.

Vagyok törődött kincskereső,
Másoknak szerzek ékes-pompát,
A kezeim az igazgyöngyöket
Fáradottan lelkedből ontják.

Egyik sötétbe játszó opál,
A más színverő büszke smaragd
És mindegyik vagyont érő jószág,
Melynek szemetje sem marad.

Mi lenne ó, ha nem lennél Te
Szent érzés kincseim adója,
Mi lenne ó, ha egyszer egy nap
Kincsverő ásóm nem csattogna?!

Folyton-új vagyon tárháza vagy,
Bús napszámos belőled élek, —
Kenyértelenül járni ne hagyjál,
Nélküled nincsen bennem Élet!

Én nem szólok a Sorsom ellen,
Nem kérdezem, mért sujtott vígan,
Minek mért volna dúsabb jókkal, hisz
Legyen áldott, ki benned itt van!

AZ ÉN VERSEIM.

Az én verseim: örökzöld-virágok,
Illattalanok, szem nem vágyottak
Én halottak kirakott sírja vagyok,
Virágos ágya e bús virágoknak.

Nőnek maguktól szomoruan, árván,
Nyílnak ők úgy is, ha nem süt a nap,
Élnek úgy is, ha nincsen piros-Élet,
Belsőmuszájból szívre fakadnak.

Nem vágnak ezek pompás diadémfeje,
Mint illatos sok szép más virágok, —
Sírról le-letépni senkinek kedve
Ilyen nyomorú bús halálvirágot.

Olyan ez a sír, mint egy dugott oltár
Az Élet-templom pici szögletébe, —
Csak Te tudod és csak Te jársz el hozzá
Kulcsolt kezekkel hitet tenni, félve.

Megsimogatod dült-dült fakeresztjét
És meleg kezeid meg-megáldják —
És amit más senki, Te megérsz
Bús virágai édes illatárját...

Virágaival csak Teneked díszes
Én: ez a jaj-sír, vagy ez az oltár,
Óh örökzöld-virág dísz se lenne,
Látogatója hogyha Te nem volnál!

GYALULD A LELKEMET!

Csak simogass! gyaluld a lelkemet:
Érdes, szálkás, mihaszna deszkaszál
Szántva-szánva simára ékited,
A Te gyaludra vár!

Jöjj keféddel szivem parkettjére:
A Te jó kezed fénybe ülteti.
Több glóriátlan-csúfság ne érje,
Legyen már ünnepi!

Legyen a kezed démonok keze,
Üssön porrá minden régi szobrot,
Mely tavaly-arcok emlékezete;
Helyettük Te légy ott!

Te légy benne a szív-szoba díszé,
Kartongunyácskás, vidám mindenés,
Leső-nézését bárki ráhintse:
Bámulva nézze meg!

S ha egyszer mégis becsapnám magam,
Bús-Magdolnaként a hajad ne tépd,
Könnyeim bár zúgjanak patakban,
Nyomod el ne ériék!

Bár sötétben is árnyékom legyen:
Te ne babonázhass soha reám,
Vergődjek mégis áldott kezekben,
Óh riadt-lelkű lány!

Legyen eltött bús életem kevés,
Hogy visszafordítsd rá büszke fejed,
Hiába vessem tört-testem Eléd
És szenvedésemet.

EGY ROZOGA DELIZSÁNC.

Az én szívem rozoga delizsánc,
Im: most némán egy hölgy ül benne, —
Döcög, döcög és én vagyok e
Furcsa fogat fáradt szekerese.

Boldogult apám hagyta örököül
E delizsáncot: e bús szívet,
Ő is sok dámáját hordozta
A hosszas-világ minden széltinek.

Most-utasom szól: ide, vagy oda!
Csúf utakon, vagy rakott szosszén
Hajtok, hajtok — s nem tudhatom, hogy
E titkos hölgy honnan jött s merre mén?!

Most-utasom milyen egyszerű pompás!
Milyen soha-lefestett nép ez!
Ő milyen lehet, amikor sír,
Vígán, vagy amikor büszkén lépked?!

Milyen lehet egy vad férfi előtt,
Vagy milyen egy Istent imádva,
Milyen lehet megcsúfolt szívvel,
Vagy temetéseken gyászruhába?!

Soha-e szánt-alkotmányban nem ült
Még ily csuda-bűvös vendég.
Ó milyen lesz csúf összerázva,
Ha útunk mégis egyszer végetért!!

Ha tudná, hogy milyen féltve viszem, — hogy e
Test sokszor kavics az út rosszán,
Hogy csurom ázva, kigyult-éjben
Egy élten át is kedvvel hordanám!

Ó vajjon, ha bocsánatkérően
Odaborulnék én eléje,
Meggzánna e bolond szekerest,
Vagy fent-kést szorítna a kezébe?!

MEGFOGÓDZOK EGY MIATYÁNKBAN!

Összetört álmok hajnalában
Mefogódzok egy Miatyánkban.

Beccapott hitem, vágyam, tervem.
De nem rendülök meg Istenben.

Keményen sújtó kezem gyenge,
Egy vigasz sincs a reggelemre.

Mégis szent imát suttog ajkam,
S hideg számra piros tűz pattan.

Alélt lábam a nyögös, kötve,
Bátorat lép előre, többre.

Bizom, hogy bírom mindig jobban:
Asszonyom szíve bennem dobban.

Ő bátorít és hajt és lázít
Emelni sorsom keresztfáit.

Aki ott áll mellettem bátran
A létért való nagy tusákban.

Ma lelket önt a csüggedőbe
S holnap tapsával üz előbbre.

Karja átölel puhán, lágyan
És megenyhít a nagy csapásban.

E karok drága bilincsek,
S egy szava több, mint minden kincsek.

Becsapott hitem, vágyam, tervem,
De nem rendülök meg Istenemben!

ASSZONYOM.

Nincsen oly jó asszony
ezen a világon,
mint az én aranyos,
édes kicsi párom.

Hogyha most születne
se lenne fehérebb,
angyaliabb arca
jóságos lelkének!

Mint a piros rózsza,
olyan az ő ajka,
az élet verését
vele altatgatja.

Mint az égő parázs,
olyan a két szeme,
a csillagok között
leglobogóbb lenne.

Mint tavaszi hajnal,
olyan az orcája,
szivem hasadna meg,
ha halványra válna.

Minden percem pokol
messze, távol tőle
s az élet ónus-súly,
kínok mázsás kője.

Egy perc is mennyország,
hogyha ránézhetek,
pehelynél is könnyebb
mellette az élet.

Mindig édes, drága,
mindig finom, áldott.
Nem is érdelek meg
ily nagy boldogságot!

KERESZTEM.

Talán rajtam az a kereszt,
Hogy szeretet veszen körül
S az asszonyom szerelmétől
Az életem megrészegül.

Talán rajtam az a kereszt,
Hogy a kis fiam rám nevet,
S mikor bolondul ölelném,
Az útam messze elvezet.

Talán rajtam az a kereszt,
Hogy vérem izzó, mint a nap,
De mégis az én életem
A derűben is fagyba kap.

Talán rajtam az a kereszt,
Hogy vágy üzzön, égig szántó,
S ha elértem ifjú kedvvel,
Lehulljak a magasságból!

Talán rajtam az a kereszt,
Hogy meleg otthon fogjon át,
S mégis borzongó hidegbe
Leljek magamnak csúf tanyát.

Talán rajtam az a kereszt,
Hogy csókom is csak búcsúcsók, —
S az asszonyom mikor ölel,
Sirathat, mint egy búcsúzó!

FELESEÉG NEVENAPJÁRA.

Az élet zúgó vadöblében
 Roncsolott-bárkán verdesek, —
 Aranysugárú nyár közepében
 Valakit mégis keresek.

Aranysugárú nyár közepében,
 Mint tűzsokor lobog neved,
 S mint viharokon áttörő színes,
 Szelid szivárvány rám nevet.

A névnapod van! S nem adhatok
 Pénzt érő selymet, kincseket, —
 Hiszen tudod Te, hogy a szegénynek
 Bolti kincsei nincsenek!

De lelkemben gazdagabb vagyok,
 Mint minden, minden gazdagok, —
 S a gazdagoknál dúsabb lelkemből
 Egy darabot kiszakasztok.

Egy darabot kiszakasztok én,
 Egy igaz érzés kincsemet,
 S a lábaidhoz lerakom némán:
 Fogadd el, szeresd, a tied.

Az Élet sujtó vadöblében
 Rettentő hosszú-jaj: tíz év,
 De nekem egy boldog, szent álom volt,
 Hisz a neved lelkemben élt.

Szerelemtől ittas a lelkem,
 Ittasabb, mint régen előbb, —
 S szinzáporozó, mint a madárkás,
 Végtelen hímes zöld mezők.

SZOBÁM.

E kis szobácska itt Budán
olyan, mint puszták néma tája :
döbbenetes ordító csendje
elringatta a zajgó lármát, —
csak a szívem dörömből benne
önmagát lelten, újra fájva.

Azt hiszem, templomban vagyok
Messiást váró nagy egyedül. —
Ahogy így állok meghalkulva,
a falak között széjjel nézek
s boldognak érzem magam újra :
borús szívem dalt hegedül.

A dallam olyan ismerős,
ezt egyszer még így muzsikálta !
Szinzáport vert akkor az Élet
és átölelt egy kis leányka !
E dalban ime újra élek :
madárdalos a kis szobácska.

Mint drága Szent élembe állsz,
sokáig nézel szótlanul . . .
Megsimogatsz, mint éjt a hajnal,
mint szem a termő nagymezőket,
s mikor szívemben zeng a halk dal :
érezem, hogy Isten csókja hull . . .

A LEGÉNY MÁS — A LEGÉNY AZ !

A legény más : törődött, csöndes,
roskadva lép a küzdelemben,
nem daliás hős és húsz esztendő
a halált ontó pergőtűzben . . .

Mikor dalolva vitt a kedvem
s a pörölytől hullott a szikra,
mikor álmodón jobban is mertem
s izmos karom napestig birta.

Mikor még égett izzó ajkam,
sok tengerként viharzott lelkem
és mikor a jajt, ölelve téged,
Istenben bizón elfeledtem.

Mikor az álnok emberektől
elvezetett a Te jó kezéd
és új világha rejtett el lopva,
mint csapongó bűvös képzelet.

A legény az : büszke, dacos,
vidor kedvű, mosolygó arcú !
Hogyha csak Reád is gondolok én :
virágos partú álmotóban
életem boldog, fehér hattyú !

* * *

Árvaság volt az én szülőanyám,
Pártfogóm a sorsnak balkeze, —
Amely sokszor úgy megsimogatott,
Hogy még most is könnyezek bele!

* * *

MIATYÁNK.

Mindenható Úr! Kinek egy szavára
Előállott a milliárd világ: —
S neved fölirád az égnek boltjára
S itt dicsőít a tenger, fű, virág;
Ki vagy mindenben, a nap tüzeiben,
A szelid hold s harmatcsepp tükrében,
Imádandó nagy Úr Isten: —
Miatyánk, ki vagy a mennyben!

Az ember a természet érző része,
Keble kitárva, mint virágkehely;
De a kaján sors őt nem veszi észre:
S a viharban könnyebb, mint egy pehely.
Óh nézd el hát lelkem fájdalmának,
Ha nyög: — hisz a kínok is Téged áldnak:
S hála-könnnyem mondja neked:
Szenteltesse a Te neved.

Te, véghetetlen a csillagok felett!
Bár képzelet, s az ész nem érhet el!
Itt a földön is, vágyó lelkem Téged
Lát minden ponton, s hozzád esdekel:
Az igazság a Te trónod fénye —
Szívemig hat s hiszem, eljön végre
Hozzánk, mihelyt jönak látod: —
Óh jöjjön a Te országod!

Bár jövendőnket sűrű homály födi
 S itt, a földön keserves életem;
 S ámbár létem titkát át nem törheti
 A megkötözött emberi értelem:
 Nem sértem meg örök végzésedet,
 Por, mely tőled elevenítettett:
 S szent akaratod meglegyen,
 Úgy a földön, mint a mennyben.

Nem sokat kérek Atyám! Csak azt add meg,
 Mi a mezőnek egéd harmata,
 Mi napsugár a lombos bérctetőnek,
 Mi a virágnak lelke-illata: —
 S ami minden növénynek élete,
 Csak azért esd a szívem érzete!
 Add, mit nem nélkülözhetek:
 Mindennapi kenyereimet!

Óh jó Atyám Te! — Kinek szeretete
 És kegyelme elárad mindenben, —
 Gyarlóságaim s gyötrelmim közöttte,
 Engedj kis részt az üdvből is nekem;
 Legfőbb jószág! Őleld fel gyermeked,
 Szánd — s bocsásd meg, ha vétett ellened:
 Mikép én is elengedem,
 Mások ha vétnek ellenem!

Csak erős szenved, s nem az, aki gyenge!
 Van fájdalom, melyből egy perc is öl:
 A vihar, mely a tölgyet összetörte,
 A hajló fűszálat nem szakasztja föl.
 S itt, hol fényes mezben jár a vétek,
 Csüggedőnek Te adsz menedéket: —
 Óh, végy fel hát kegyelmedbe,
 S ne hagyj el a kísértetbe!

Hogyha a szép, jó s igazság színében
 A bűn hálózgatná önérzetem:
 Emelj magadhoz: s bukás örvényében
 Új diadalt hozzon a hit nekem;
 S italomba hogyha mérget töltné
 A káröröm, a pokol szülöttje:
 Figyelj rám szent hajlékodból,
 S szabadíts meg a gonosztól!

Mindenható Úr! aki szívet adtál
 És a szívbe égi érzelmeket,
 Látást szememnek, — s hitet, hogy a halál
 Csak megnyitja a zártult mennyekeket:
 Szálljon hozzád ajkam hő imája,
 S bár tövises itt a földi pálya,
 Áldlak érte; csak légy velem:
 Most és mindörökké. Amen!

Irtta: Gyergyó-Alfalvi Gereöffy Ferenc.

(Megjelent a „Katholikus Néplap” 1868. évi 28-ik számában.)

A KÖTETBEN ELŐFORDULÓ SAJTÓHIBÁK HELYESBÍTÉSE.

A 7. oldal 1. versének végén a *pont* elhagyandó.

A 23. oldal 1. versének 5. sora helyesen: S nem lands-
knechtiek szelleme!

A 65. oldal 1. versének 4. sora helyesen: Hogy mit én
elejték: felemeld a kardot.

A 71. oldal 4. versének 3. sora helyesen: Emberevő bácsik-
nak hitte

A 71. oldal 5. versének 1. sora helyesen: Emberverő és
lángostoros

A 93. oldal 4. versének 2. sora helyesen: Mint a *vérerek*
beesett szemén,

A 93. oldal 5. versének utolsó sora helyesen: És a hangja
még a régi ó.

A 95. oldal 2. versének első sora helyesen: Zúrzavar és
oly *sívó* az Élet,

A 98. oldal 5. versének utolsó sora helyesen: Ami Élet,
s *mi* Lenni.

A 99. oldal 1. versének 3. sora helyesen: S mi *jár* érte:
az eledel

A 105. oldal 2. versének 3. sora helyesen: Nem én fogom
már kis puha *kezeit*,

A 108. oldal 1. versének 4. sora helyesen: Keblemen,

A 139. oldal 1. versének 2. sora helyesen: S *hallva* se lát-
nám jajjogásod,

DR VITÉZ GYERGY●ALFALVI

GEREÖFFY GÉZA

M. KIR. CSENDŐRSZÁZADOS

A „VAS GEREBEN” IRODALMI KÖR TISZTELETBELI TAGJA

RÉSZÉRE

MINDEN JOG FENTARTVA